

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Forespørgsel nr. F 9:

Forespørgsel til socialministeren:

»Hvilke initiativer agter socialministeren at tage for at sikre, at lovgivningen på socialområdet overholdes?«

Af Villy Søvnald (SF) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 19/10 2004. Fremme af forespørgslen vedtaget 22/10 2004).

Begrundelse

Villy Søvnald (SF):

I SF får vi et stigende antal henvendelser fra mennesker, der har behov for hjælp og støtte fra det sociale system, men som bliver afvist. Det er vores erfaring, at antallet af sager stiger i takt med den stramme økonomi, regeringen presser ned over kommunerne.

Det er ikke nogen ny situation. Således holdt ministerens forgænger som socialminister en meget skarp tale på socialchefernes årsmøde i 2002 under en overskrift, der hed: Lov er lov, og lov skal holdes. Her gjorde ministeren opmærksom på sin forundring over, »hvor stort et problem, det egentlig er, at de love, som vedtages i Folketinget, tilsyneladende forsvinder op i den blå luft, når de kommer uden for Slotsholmen«.

Det må siges at være lidt af en opsang, der så følges op af en stribe eksempler fra kvalitetsstandarder, der ikke overholdes, botilbud til handicappede, børnesager, hvor økonomien dikterer løsningen, nedskæring af støttetimer til handicappede, hjemtagelse af anbragte børn osv. osv.

Jeg vil tilføje sager om syge mennesker, der mister deres indkomst på grund af sygedagpengeproblemer eller i kampen mod lægekonsulenter, der overskrider deres kompetencer, mennesker med hjælp behov, der ikke får den rådgivning, som kommunen burde leve op til.

Jeg antager, at socialministeren også får denne type af henvendelser og derfor er bekendt med problemerne og deres omfang. Jeg antager også, at ministeren ser det som sin pligt at hjælpe mennesker i nød frem for et rigtigt forsvaret for regeringens førte politik. Derfor spørgsmålet: Hvilke initiativer vil ministeren tage for at lovgivningen på socialområdet overholdes?

Det bliver så meget mere aktuelt i lyset af den kommende strukturreform, der vil øge det økonomiske pres på de dyre sociale sager, der jo ef-

ter en overgangsperiode skal betales af kommunerne fuldt ud.

Kl. 10.50

Måske er det grunden til, at regeringen og Dansk Folkeparti vil sløje borgernes og offentlighedens ret til indsigt i myndighedernes oplysninger, mens offentlige myndigheder får lov til at udveksle informationer om borgerne uden at indhente samtykke, når vi taler servicecentre. Konsekvensen vil være en dramatisk ændring væk fra en demokratisk debat om sociale sager til fordel for fuld magt til systemet.

Jeg imødeser ministerens besvarelse.

Besvarelse

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg er blevet bedt om at redegøre for, hvilke initiativer jeg agter at tage for at sikre, at kommunerne overholder lovgivningen.

Kommunerne skal naturligvis overholde lovgivningen. Det kan der ikke være nogen som helst tvivl om. Derfor er det vigtigt, at de sager, hvor der sker overtrædelse af lovgivningen, kommer frem, så jeg har mulighed for at gribe ind. Det har jeg gjort i flere tilfælde. Jeg har f.eks. kontakttet det kommunale tilsyn i sager, hvor jeg havde en begrundet mistanke om, at lovgivningen ikke blev fulgt. Senest har jeg bedt om en redegørelse fra kommunen i den sag fra Farsø, hvor der var fare for, at en 13-årig pige skulle tvinges til at have samvær med faren, selv om han er dømt for seksuelle overgreb mod pigen. Det har jeg gjort, fordi jeg ikke vil se gennem fingre med overtrædelse af lovgivningen.

Der kan være flere grunde til, at kommunerne ikke altid overholder lovgivningen. Det er ikke altid ond vilje. I nogle tilfælde er det, fordi kommunen ikke har den tilstrækkelige faglige bæredygtighed til at løse en bestemt opgave.

Det går ikke i dagens velfærdssamfund. Derfor har regeringen også valgt netop at gøre noget ved problemet. Kommunalreformen indebærer som bekendt, at kommunerne samles i større kommuner. Det giver en langt større faglig bæredygtighed, som jeg er sikker på vil bidrage til, at kommunerne bedre overholder lovgivningen.

Vi opretter også en helt ny organisation, som skal stå for gratis rådgivning til både kommuner og borgere, når der opstår sager, som er meget specialiserede og komplicerede. Organisationen kalder vi VISO, som står for national videns- og

specialrådgivningsorganisation. Jeg tror, at VISO virkelig vil bidrage til en højnelse af den faglige standard.

En anden fordel ved de større kommuner er, at de bliver langt mindre sårbare over for udskiftninger i personalet. I nogle meget små kommuner er det en enkelt medarbejder, som skal dække store dele af den sociale lovgivning og måske anden lovgivning ved siden af. Det er ikke muligt at levere fagligt kvalificeret arbejde under sådanne betingelser, og borgerne er heller ikke tjent med den situation.

Jeg mener derfor, at sammenlægningen af kommunerne vil føre til, at vi får en bedre faglig bæredygtighed. Det vil give bedre arbejdsbetingelser for medarbejderne i kommunerne, og det vil styrke borgernes retssikkerhed.

Samtidig bliver de sociale nævn samlet i fem statsforvaltninger. Det vil give et bedre grundlag for at foretage praksiskoordinering og i den forbindelse undervise de kommunale sagsbehandlere og foretage praksisundersøgelser.

Men kommunerne skal også have de rigtige redskaber til at gennemføre lovgivningen, og de skal vide, hvor de kan finde hjælp og få gode ideer. Derfor har regeringen taget initiativ til at oprette en styrelse for social service. Den har netop til opgave at støtte kommunerne i implementeringen af lovgivningen. Det gør styrelsen rigtig godt. Den har iværksat en lang række initiativer, som jeg tror vil blive til stor nytte for medarbejderne i kommunerne.

Jeg synes også, at vi som politikere, ikke kun regeringen, men hele Folketinget, skal arbejde på at gøre lovgivningen bedre, så det bliver lettere for kommunerne at forstå og administrere lovgivningen.

I mine lovforslag i forbindelse med kommunalreformen på det sociale område har jeg taget hensyn til nogle af anbefalingerne i det projekt om retssikkerhed og formidling, som socialministeren tog initiativ til i 2003.

Jeg har f.eks. udarbejdet et forslag til en helt ny servicelov, som bliver meget lettere at finde rundt i, når opgaverne fordeles i de nye kommuner og regioner. Det står også mere tydeligt i den nye servicelov, om kommunen skal tilkende borgeren en ydelse, eller om kommunen har en valgmulighed. Det er også tydeliggjort, at der er tale om skønsmæssige regler, og det er tydeliggjort, hvem det er, der skal udøve skønnet.

Kl. 10.55

Projektet om den sociale lovgivning handlede også om formidling. En god formidling af lov-

givningen til kommunerne og især til de sagsbehandlere, som sidder med sagerne i det daglige, er meget vigtig, hvis lovgivningen skal overholdes. Det er jeg meget enig i. Jeg kan i den forbindelse nævne, at der er etableret en temabaseret internetportal med en udvidet søgefunktion, den, der hedder www.social.dk, og den tegner til at blive en rigtig stor succes.

En anden vej, man kan gå for at sikre, at love overholdes, er at se på, om man ikke kan udnytte den viden om lovgivningen, som findes i de sociale nævn og i Ankestyrelsen, på en bedre måde. Og det tror jeg rent faktisk at man godt kan. Derfor vil jeg gå videre med et rigtig godt forslag, som jeg har fået fra DSI. Det går ud på, at det skal være et lovkrav, at praksisundersøgelserne behandles i et møde i kommunalbestyrelsen i den kommune, som er blevet undersøgt. På den måde sikrer man sig, at det politiske niveau i kommunen bliver opmærksomt på områder i kommunen, som ikke fungerer så godt.

Det tror jeg vil give politikerne et godt grundlag for at sætte ind med tiltag i form af eventuelt efteruddannelse af personalet. Og det er jo vigtigt, at det politiske led i kommunen ved, hvad der foregår i kommunen, og træffer de rigtige politiske beslutninger på et informeret grundlag.

Jeg vil også benytte mig af den mulighed, som findes i lovgivningen til at fastsætte krav om kvalitetsstandarder på flere områder, end vi har i dag. Det giver politikerne i kommunen mulighed for og sandelig også pligt til at forholde sig til: Hvad er egentlig kommunens serviceniveau? De skal fastsætte de klare regler og standarder, som skal gælde for den pågældende kommune.

Det kommunale selvstyre indebærer jo, at alle regler ikke skal komme som diktat fra Christiansborg, men at lovgivningen i vidt omfang udmøntes i kommunerne i lokale standarder og i et lokalt serviceniveau. Det kommunale selvstyre betyder imidlertid ikke, at kommunerne kan vedtage et serviceniveau, som er i strid med lovgivningen, og det er den balance, man skal finde.

Jeg vil også nævne, at Ankestyrelsen arbejder med et nyt design for praksisundersøgelser, som skal gøre opfølgningen på undersøgelserne enklere. Man arbejder med at gøre effektmålinger af praksisundersøgelserne lettere, ved at der bliver opstillet en række målepunkter. Her er Ankestyrelsen inde på det rette spor.

En anden måde at medvirke til, at lovene overholdes, er at sætte fokus på digitalisering. Sammen med de kommunale parter har jeg taget initiativ til at udarbejde en såkaldt strategi for digitalisering på det sociale område. Strategien for digitalisering på det sociale område skal sikre, at digitalisering af opgaveløsninger på alle niveauer i den sociale sektor trækker i samme retning. Og strategien skal samtidig understøtte, at en sammenhængende opgaveløsning også finder sted på tværs af sektorer.

Til sidst vil jeg gerne fremhæve anbringelsesreformen som en lovændring, hvor der i meget høj grad bliver sat fokus på, hvor vigtigt det er, at kommunerne overholder lovgivningen, og hvor der derfor bliver sat ind med nogle helt særlige metoder.

Med anbringelsesreformen får Ankestyrelsen nemlig en række instrumenter til at sikre, at kommunerne overholder lovgivningen. De kan f.eks. lave målrettet undersøgelse af sagsbehandlingen i udvalgte kommuner, og de kan tage konkrete sager op af egen drift.

Afslutningsvis vil jeg så også gerne erindre om, at vi jo har kommunalt selvstyre. Særlig på det sociale område har vi en rammelovgivning, som kommunerne så udfylder ved bl.a. at tage stilling til, hvordan tilbuddene bedst indrettes lokalt.

Men når det så er sagt, vil jeg gerne understrege, at kommunerne ikke har selvstyre til at handle på tværs af den lovgivning, der faktisk findes. Når der står i serviceloven, at barnet skal høres, så skal barnet høres. Hvis en kommune ikke overholder lovgivningen, kan tilsynsmyndigheden i statsamtterne anvende sanktioner. Hvis jeg har en formodning om, at lovgivningen ikke bliver overholdt, så beder jeg selvfølgelig tilsynsmyndigheden om at se på det.

Jeg foretrækker, at man på det sociale område bevarer den fleksible lovgivning, hvor kommunerne har store frihedsgrader inden for lovgivningens rammer. Det giver bedre mulighed for at udvikle fleksible metoder, som passer til lokalområdet. Da det sociale område ofte kræver individuelle løsninger til borgerne, er vi også nødt til at have regler, som giver kommunerne mulighed for at foretage et skøn, og derfor skal fokus være på de kommunale kvalitetsstandarder og de lokale politiske udmeldinger.

Forhandling

Villy Søvndal (SF):

Tak til ministeren for besvarelsen. Jeg synes ikke, det var en stærk besvarelse i forhold til den situation, vi står i.

Kl. 11.00

Jeg vil godt spørge ministeren, om det kun er i SF, vi får de mange henvendelser fra folk, der i øjeblikket bliver klemmt i det sociale system, eller om man mærker det samme i ministeriet, nemlig et stigende antal henvendelser fra mennesker, hvis liv ikke hænger sammen, og som efter deres opfattelse ikke får den hjælp, de burde have, når de bliver udsat for en social begivenhed.

Er det kun i SF, vi får de mange henvendelser, eller møder man også et stigende antal henvendelser i ministerierne? For så har man et meget godt udtryk for, hvordan den sociale situation bevæger sig.

Så kunne jeg godt savne en lidt mere skarp tale fra ministeren, hvis ministeren er enig i, at situationen er, at der er flere folk, der bliver klemmt. Det var altså en meget stærk tale, den tidligere socialminister holdt på årsmødet. Hun var modigere end den nuværende minister, synes jeg, på den måde, at hun kommune for kommune udnævnte kommuner, hvor der var eksempler på, at man ikke havde overholdt lovgivningen.

Det bliver man bestemt ikke populær af, når man står i socialchefernes kreds og holder en sådan tale, hvor man direkte navngiver Odense Kommune, Næstved Kommune, Kerteminde Kommune, Holbæk Kommune osv. osv. Men der er ingen tvivl om, at ministeren har gjort det, fordi hun ville slå fast, at lov er lov, og lov skal holdes.

Her synes jeg, ministeren var meget blid, og det tror jeg bliver opfattet sådan, at den nuværende minister ikke har samme skarpe holdning til, at lov er lov, og lov skal holdes, når hun nu holdt en blidere tale.

Så nævnte ministeren, at der kunne være flere grunde end ond vilje til, at det ikke lykkes – det tror jeg ministeren har fuldstændig ret i – i sagerne. Og så nævnte ministeren faglig bæredygtighed. Det tror jeg er en af forklaringerne. Det undrede mig, at ministeren ikke nævnte den økonomiske bæredygtighed, for det, vi jo hører, når vi lytter til kommunale folk, er, at et af deres hovedproblemer er, at de er nødt til at gøre det her, fordi de ikke kan få pengene til at række. Regeringen holder som bekendt sammen med

Dansk Folkeparti kommuner og amter i en meget stram snor.

Her vil jeg godt spørge ministeren, om det var en forglemmelse, at hun glemte at nævne, at den økonomiske politik er en selvstændig årsag til, at vi har problemer, som vi møder stadig flere af på socialområdet.

Jeg savnede også i ministerens besvarelse, at ministeren var lidt mere håndfast i hele det område, der hedder sygedagpenge, førtidspension og lægekonsulenter. Det har vi jo i Folketinget bokset med i mange år, og jeg synes, at Folketingets medlemmer har været utrolig langmodige og har hevet ministrene i samråd, har diskuteret med ministrene. Der har altid været meget stor velvilje, men der sker bare ikke rigtig noget.

Jeg vil godt spørge ministeren, om ikke vi kunne få en langt mere håndfast melding om, at nu skal vi have de her forhold bragt i orden, så vi ikke skal blive ved med at tærskelanghalm i de her sager.

Det samme gælder der, hvor rådgivningen ikke fungerer godt nok. Et af de svar, jeg har fået fra en af handicaporganisationerne, går netop på, at rådgivningen ikke fungerer. Det løser man jo ikke ved at lave en central rådgivningsenhed. Det er ude i kommunerne, det ikke fungerer godt nok. Der savner jeg også, at ministeren langt mere håndfast siger, hvordan ministeren vil have rådgivningen til at fungere for, at det efter hendes opfattelse fungerer tilfredsstillende.

Så nævnte ministeren kommunalreformen og mente, at den vil løse i hvert fald hovedparten af de problemer, der ligger. Det er jeg ikke sikker på. Jeg savner en offentlig debat om kommunalreformens skjulte virkninger, nemlig det pres, der kommer på de dyre enkeltsager, når kommunerne efter en overgangsordning skal betale dem fuldt ud op til 800.000 kr.

Hvad betyder det for den sagsbehandler, hvad betyder det for det økonomiudvalg, der skal tage beslutning om niveauet i en kommune, at fra at have haft delt finansiering, derefter grundtaksfinansiering, går man nu over til, at kommunerne et hundrede procent skal finansiere de dyre sagsbehandler?

Jeg tror ikke, man behøver at være profet for at forudse, at det vil betyde et hidtil uset pres på den meget handicappede, der skal have et døgnophold, i retning af at finde andre og billigere og discountløsninger, eller på det multihandicappede autistiske barn, der skal anbringes, i retning af at finde et svar for det barn, der ikke koster 800.000 kr., så kommunen kan slippe billige-

re. Og jeg forstår ikke, at regeringen ikke i højere grad er optaget af denne her diskussion. Det er den virkelige, virkelige fare ved kommunalreformen. Det er det indirekte pres, man skaber på de dyre sociale sager.

Så svarede ministeren ikke på diskussionen om, hvorfor man fratager socialområdet demokratiet i de kommende servicecentre. Det vil jeg godt have et svar på, når ministeren når så langt.

Så skal jeg slutte af med på vegne af Socialdemokratiet, SF, De Radikale og Enhedslisten at fremsætte følgende:

Kl. 11.05

Forslag til vedtagelse

»Idet Folketinget udtrykker sin bekymring over det stigende antal sociale sager, hvor mennesker kommer i klemme i en periode med en meget stram kommunaløkonomi og en strukturreform, hvor der er en risiko for, at de sociale sager udsættes for et voldsomt økonomisk pres, opfordrer Folketinget regeringen til

- at nedsætte en retssikkerhedskommission på det sociale område med henblik på at styrke borgernes retssikkerhed,
  - at sikre, at borgerne og offentligheden fremover får mindst samme adgang til oplysninger i sociale sager som i dag.«
- (Forslag til vedtagelse nr. V 27).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se foran*). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Tak til hr. Villy Søvndal, og så er det hr. Hans Andersen som ordfører.

Hans Andersen (V):

Først og fremmest tak til SF for at rejse denne debat omkring overholdelse af lovgivningen på socialområdet. Det er naturligvis vigtigt altid at være opmærksom på, om de forskellige aktører overholder gældende lov, og Venstre står fast på, at lov er lov, og lov skal holdes. Det må der naturligvis ikke være tvivl om.

Men vi kan desværre ikke gardere os mod alle fejl. Vi har med mennesker at gøre, og i de fleste tilfælde beror sagsbehandlingen på socialområdet altså på vurderinger foretaget af mennesker, og der kan desværre ske fejl.

På samme måde har vi desværre også set, at borgere er kommet i klemme i det offentlige sy-

stem på grund af systemets indretning. Mange borgere har ganske enkelt været udsat for kasse-tænkning fra det offentliges side, og det er naturligvis ikke acceptabelt. Det er sådanne historier, der dukker op i dagspressen med jævne mellemrum, hvor vi alle kan se det urimelige i den enkelte sag, og derfor skal vi til stadighed overvåge lovgivningen og overholdelsen af den.

Vi har i dag et velfungerende ankesystem, hvor alle borgere kan klage, hvis de føler sig forkert behandlet, eller hvis de mener, at en afgørelse er forkert. Det giver den enkelte borger sikkerhed for at kunne få prøvet sin sag igen, og vi kan da også se af tallene fra de sociale nævn, at der desværre bliver begået fejl rundtomkring i kommunerne, og at flere sager bliver omgjort.

Jeg er derfor glad for ministerens tilkendegivelse om, at hun vil gå videre med forslaget fra DSI om at udnytte den viden, der findes i de sociale nævn og i Ankestyrelsen. Praksisundersøgelser skal behandles i kommunalbestyrelsen i den kommune, som er blevet undersøgt. Derved kan kommunen lære af egne erfaringer.

Man har samtidig også igangsat en række andre initiativer fra regeringens side, som Venstre bakker helhjertet op omkring, og som jeg mener kan løse en del af de problemer, vi ser.

Der er gennemført et projekt om retssikkerhed og formidling, der har mundt ud i en række pjecer, der kan gøre sagsbehandlingen lettere for de ansatte i kommunerne. Tilsvarende er der udgivet en pjece rettet mod borgere, der beskriver rettigheder og klagemuligheder på et letforståeligt sprog.

Endvidere er der i forbindelse med førtidspensionsreformen indført en ny sagsbehandlingsmetode, der skal være med til at sikre, at kommuner foretager en ensartet behandling af sagerne, og at der stilles store krav til dokumentation og vurdering. På samme måde har vi her i salen vedtaget en anbringelsesreform, der også strammer op på kravene til kommunerne, og Ankestyrelsen får her også flere beføjelser.

Men vigtigst af alt vil jeg fremhæve den kommunalreform, som vi om kort tid skal til at diskutere her i Folketingssalen. Den vil løse en række af de problemer, vi hidtil har set, og en gang for alle placere et entydigt ansvar. Vi kommer til at undgå gråzoner og ansvarsforflygtigelse. Den kommunale sagsbehandling vil blive styrket, og kvaliteten bliver bedre med de nye og større kommuner.

Her ligger det mig særligt på sinde at nævne, at vi opretter den nationale videns- og special-

rådgivningsorganisation, VISO, der kan opsamle viden og rådgive i de meget specialiserede og komplicerede sager. Det tror jeg vil være med til at give et løft af den faglige kvalitet på socialområdet, og kommunerne vil kunne trække på det.

Kl. 11.10

De nye og større kommuner kommer også til at varetage alle myndighedsopgaver på det sociale område, og det vil sige, at den enkelte kommune får ansvaret for at træffe afgørelser i forhold til egne borgere og ansvaret for at sikre, at det sociale tilbud er der til egne borgere. Vi får med andre ord en bedre struktur til at sikre bedre social service.

Og jeg skal på vegne af Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Venstre fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer med tilfredshed, at der med kommunalreformen bedre undgås gråzoner og kassetænkning, og at der skabes et grundlag for større faglighed i kommunerne. Folketinget bakker op om de initiativer, regeringen har taget for at styrke retssikkerheden. Folketinget opfordrer regeringen til fortsat at prioritere indsatsen for borgernes retssikkerhed og ser frem til regeringens andre initiativer, herunder

- opfølgningen på anbringelsesreformen, hvor Ankestyrelsen får nye beføjelser, herunder beføjelse til at tage sager op af egen drift og undersøge praksis i udvalgte kommuner,
- forslag om at kommunerne forpligtes til at behandle Ankestyrelsens praksisundersøgelser på et møde i kommunalbestyrelsen, og
- forslag om øget og koordineret anvendelse af digitale løsninger.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 26).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se foran*). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Så er der korte bemærkninger til ordføreren, først fra hr. Villy Søvnald.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Jeg vil spørge hr. Hans Andersen, som jo aner-kender, at der er uheldige sociale sager, altså sager, hvor lovgivningens hensigt med, at menne-

sker skulle have hjælp, ikke lykkes – den erkendelse er vi fælles om – og vi også er fælles om den næste erkendelse, nemlig at vi har et stigende antal af den slags sager i øjeblikket.

Jeg ville have svært ved at forstå, hvis det kun er i SF, vi får et stigende antal henvendelser fra mennesker, der kommer i klemme i sygedagpengesager, i sager om lægekonsulenter, i sager om anbringelse af børn, der hjemtages osv. osv. Derfor vil jeg godt spørge: Er det også i Venstres sekretariat sådan, at man møder et stigende antal henvendelser fra mennesker, der er klemte af den nuværende sociale udvikling?

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

I Venstre modtager vi også henvendelser. Jeg modtager personlige henvendelser fra borgere, der føler, at de er kommet i klemme i det sociale system. Men hvis vi kigger på statistikken, altså hvor mange sager behandler de sociale nævn, vil jeg gerne bede om, at hr. Villy Søvndal bekræfter, at stigningen fra 2002 til 2003 er af meget, meget begrænset omfang. Så man kan sige, at hvis man kigger på den form for statistik over, hvem det er, der i og for sig retter henvendelse og beder om en afgørelse, er det ikke der, vi oplever et stigende antal sager.

Og så håber jeg da på, at de sager, vi får i Venstre, også er et udtryk for, at mennesker ude omkring er optaget af at få gjort opmærksom på ting, og det er jeg i og for sig glad for at folk retter henvendelse om, for jeg synes, det er vigtigt, at vi her i Folketinget kan følge med i, hvad der foregår ude i den virkelige verden, og at vi får et indtryk af, hvordan den sociale lovgivning opleves.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Det er også derfor, at det netop er spændende at diskutere med en repræsentant fra Venstre som hr. Hans Andersen, som indrømmer problemerne. Jeg stod og legede med den tanke, at hvis det havde været et spørgsmål til f.eks. statsministeren, havde han formentlig afvist det med, at der ikke var noget som helst at komme efter, og så er det jo dejligt at møde en repræsentant fra Venstre, der har den åbenhed og siger, at der er problemer.

Så vil jeg godt spørge til kommunalreformen, hvor hr. Hans Andersen lægger meget vægt på, at den vil løse nogle problemer. Det er jeg enig i. Jeg enig i, at en kommunalreform løser nogle

problemer. Jeg vil så spørge hr. Hans Andersen, om han også er enig i, at den skaber nogle nye problemer, nemlig et så voldsomt pres på de dyre sociale sager, som vi aldrig nogen sinde har prøvet i Danmark.

Kl. 11.15

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

For at følge op på det om antallet af sager, vil jeg sige, at jeg synes, at det, at vi har Det Sociale Nævn og Ankestyrelsen, er en kvalitet og en kvalitetssikring af det arbejde, der foregår. Jeg synes, det er rigtig godt, at borgere, hvis de føler sig uretfærdigt behandlet, har et sted at gå hen og kan anke. Det synes jeg er vigtigt, for desværre bliver der begået fejl. Vi har med mennesker at gøre, vi har med sagsbehandlere, der sidder med et komplekst sagsområde at gøre, og jeg kan godt forstå, at virkeligheden er sådan, at der kan ske enkelte fejl i de mange, mange afgørelser, man foretager på det sociale område.

Med hensyn til kommunalreformen mener jeg, at vi her har at gøre med en kraftig forbedring af den med hensyn til retssikkerheden for den enkelte borger. Vi placerer et entydigt ansvar. Der er én myndighed, der har ansvaret over for borgeren, og det synes jeg altså er et kvantespring i forhold til i dag, hvor vi oplever kassetænkning mellem kommuner og amter i forbindelse med at gøre en god gerning for den enkelte borger.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne høre, om hr. Hans Andersen kan bekræfte, at Københavns Kommune indtil nu har været både amt og kommune, at dermed har der kun været én myndighed, og at det absolut ikke har betydet, at man ikke har sager om kassetænkning og folk, der kommer i klemme i gråzoner i Københavns Kommune. Det var det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål er, om hr. Hans Andersen kan bekræfte, at der er masser af mennesker, der er kommet i klemme i kommunerne også på de områder, hvor det kun er kommunen, der har ansvaret for sagerne, f.eks. i hele spørgsmålet om sygedagpenge, hvor folk kommer i klemme på grund af kassetænkningen. Kan hr. Hans Andersen bekræfte, at vi har mange eksempler på, at folk kommer i klemme, også selv om der kun er én myndighed, der har ansvaret, men der

f.eks. kan være forskellige forvaltninger eller bare forskellige kasser, pengene skal tages fra?

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

Man kan sige, at Københavns Kommune i disse dage har fokus på ikke bare det sociale område, men også skoleområdet. Man kan sige, at Københavns Kommune måske på en lang række områder har brug for at se indad og gøre det endnu bedre, og jeg tror givetvis, at der på socialområdet er plads til forbedring. Men ellers tror jeg bare, det er vigtigt at holde fast i, hvad vi så gør her fra Folketingets side. Vi har jo sat projekter i gang, hvilket også socialministeren nævnte, om, hvordan vi kan øge sagsbehandlernes viden om den sociale lovgivning, således at man, når man møder borgeren, kan give den rette vejledning og rådgivning og træffe de rette afgørelser i første omgang. Det synes jeg er det, vi skal bestræbe os på at gøre.

Vedrørende spørgsmålet om sygedagpenge vil jeg sige, at jeg synes, vi har drøftet det flere gange her i Folketinget, og jeg vil gerne bakke op om, at vi nu også holder den høring om sygedagpenge, så vi netop kan få de gode eksempler frem, der kan blive holdt frem over for de kommuner, hvor man kan sige at det kunne fungere bedre.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det glæder mig, at hr. Hans Andersen bekræfter, at der også kan være masser af problemer med kassetænkning, selv om det kun er én myndighed, der har ansvaret. Jeg tror, at regeringen kommer til at få store problemer med de løfter og garantier, den har udstedt til befolkningen, om, at problemerne med kassetænkning og gråzoner forsvinder, lige så snart vi får strukturreformen, der ligesom slås stort op som en mirakelløsning på alle problemer.

Men så vil jeg gerne høre med hensyn til det, hr. Hans Andersen bruger som argument for, at der ikke er stigende problemer på trods af den stramme økonomi i kommunerne, om hr. Hans Andersen har overvejet, at mange af de mennesker, vi snakker om, aldrig ville drømme om at bruge klagesystemet. De ved knap nok, at det eksisterer. Nok så mange pjecer hjælper ikke for de mange mennesker, der simpelt hen ikke har ressourcerne til at klage, og slet ikke når de samtidig bliver skåret i indkomsten eller måske kommer til at stå helt uden indkomst, som f.eks.

da Morsø Kommune på et tidspunkt valgte at tage kontanthjælpen fra folk. Det var ikke, fordi man manglede viden om, hvorvidt man måtte eller ej. Man skrev direkte i sin afgørelse, at man godt var klar over, at det nok var ulovligt, men man gjorde det alligevel.

De mennesker er nok mere optaget af, hvordan i alverden de skal få mad, end lige at tænke over, hvordan de sætter sig ned og udformer en fin klage til systemet. Er hr. Hans Andersen enig i den betragtning?

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

Jeg synes i og for sig, det er utroligt, at man nu med hensyn til kommunalreformen i den grad kan så tvivl om, at det er bedre for borgernes retssikkerhed og borgernes fremtidige service på socialområdet, at man kan placere et entydigt ansvar, end at borgeren skal opleve, at vedkommende skal gå fra den ene til den anden myndighed for at få truffet en afgørelse i sin sag.

Kl. 11.20

Der synes jeg det er overordentlig vigtigt, og det glæder mig i og for sig, at kommunalreformen i den grad placerer et entydigt ansvar med hensyn til at få løst sociale opgaver i Danmark. Det synes jeg også at Enhedslisten kan glæde sig over.

Så synes jeg, det er vigtigt lige at sætte to streger under, at vi nu faktisk har udgivet en pjeces i et letforståeligt sprog, om, hvordan man kan klage. For muligheden skal selvfølgelig være til stede, hvis man føler sig uretfærdigt behandlet. Det synes jeg er fint, og vi gør nu opmærksom på det. Vi har udsendt den i over 100.000 eksemplarer netop for at gøre det lettilgængeligt at klage.

(Kort bemærkning).

Lotte Bundsgaard (S):

Jeg vil godt fortsætte lidt i det spor, som både hr. Villy Søvnald og fru Line Barfod har været inde på, nemlig det, der vedrører de mennesker, som ikke selv er stærke nok til at klage. Der skal vi have en offentlig sektor, hvor man kan få vejledning og rådgivning, sådan at man kan blive hjulpet, selv om man ikke er verdens stærkeste politiker og ved, hvordan man skal tackle det offentlige system på alle leder og kanter.

I dag er det sådan, at man kan henvende sig til amtet. Har man nogle ting, man gerne vil have rådgivning eller vejledning om, er der ikke

nogen, der kan stoppe en. Man kan henvende sig og få rådgivning og vejledning.

Nu lægger ministeren i sit nye lovforslag op til, at man med hensyn til den her centrale videns- og rådgivningsenhed VISO skal have lov af kommunerne til at henvende sig. Hvad mener Venstre om det? Skal det ikke være sådan, at man som borger kan henvende sig på samme måde som i dag og få rådgivning og vejledning hos VISO på samme måde, som man kan hos amterne, for på den måde at sikre, at mennesker, som ikke lige kan sætte sig ned og læse en pjece og derefter lave en flot klage, kan gå hen og få rådgivning og vejledning og måske også få at vide, at det kunne være, man kunne gøre det på en lidt anden måde og få tingene løst på en god måde til alles fordel? Hvad mener Venstre om, at man som borger ikke kan henvende sig direkte til VISO og få hjælp?

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

Det er jo således i dag i et amt, at der, når amtet får en henvendelse fra en borger, så sendes et svar fra amtets side til borgeren, og amtet skriver således også – jeg har selv skrevet under på sådan en skrivelse – at man, hvis man finder, at det her er utilfredsstillende, kan klage til dette sted.

Det samme gælder også i fremtiden med hensyn til kommunalreformen, nemlig at man kan få rådgivning og vejledning. Jeg vil gerne oplyse fru Lotte Bundsgaard om, at man i VISO kan få rådgivning og vejledning. Jeg tror, man skal læse forslagene til kommunalreformen en gang til, for man skal skelne mellem rådgivning, vejledning og udredning i den her debat.

(Kort bemærkning).

Lotte Bundsgaard (S):

I de hørings svar, der er indgivet fra flere organisationer, udtrykkes der bekymring over, at man som borger ikke længere kan henvende sig og få hjælp til at udrede sin sag og vejledning og rådgivning, hvilket man som oftest som borger har brug for, når man møder det offentlige system, og især, kan man sige, hvis man er socialt udsat eller er i en situation, hvor ens barn er blevet meget handicappet for at tage et eksempel. Der har man brug for en stærk offentlig sektor, der hjælper en med udredning, med rådgivning osv. Det kan man i dag få i amterne. Det lægger ministerens lovforslag ikke op til at man kan få i VISO.

Men jeg er glad for at høre, at Venstres ordfører allerede nu er opmærksom på det. Forhåbentlig kan Venstres ordfører så rådgive ministeren, sådan at det lovforslag, der bliver fremlagt her i slutningen af januar, indeholder den her del, for det er altså dybt problematisk for de mennesker, der virkelig har brug for den offentlige sektors hjælp, at man fratager dem den del af deres retssikkerhed i det lovforslag, der er i høring i øjeblikket.

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

Det, jeg her har stået og sagt, er i overensstemmelse med det, der er fremlagt i det nye forslag til lov om social service. Der skal være mulighed for rådgivning og vejledning. Man skal bare skelne mellem rådgivning, vejledning og udredning, og det synes jeg også fru Lotte Bundsgaard lige skal være opmærksom på.

Jeg er opmærksom på hørings svarene, herunder DSI's hørings svar vedrørende organisationen og ønskerne fra brugerorganisationerne med hensyn til, hvilken rolle VISO skal spille.

(Kort bemærkning).

Ida Jørgensen (RV):

Kunne ordføreren fra Venstre så ikke forklare, hvad der er forskellen på en vejledende udredning og en borgerhenvendelse? Det, vi taler om, er borgernes retssikkerhed, og det er det, der optager os meget. En udredning har vel også det indhold, at man får at vide, hvad det er for et problem, man står med, og hvordan det offentlige kan hjælpe en. Det må jo være en del af en udredning, og den udredning må borgerne da kunne få direkte. Sådan som vi læser forslaget, står der direkte, at det kan borgerne kun få, hvis de får en henvisning fra kommunen.

Men det ville være meget hjælpsomt, hvis Venstre ville oplyse om, hvad der er forskellen på en vejledende udredning og det, at borgerne kan få oplysning.

Kl. 11.25

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

Oplysning, vejledning og rådgivning synes jeg er én del. Det er, at man kan rette henvendelse og spørge: Hvor kan jeg finde oplysninger om det her område, som jeg ønsker at få nogle flere informationer om? En udredning er altså en konkret sagsbehandling, hvor man går ind og kigger på det enkelte menneske, hvilke proble-

mer og behov det enkelte menneske har, og hvad det skal have hjælp til for at få hverdagen til at fungere.

Det er den udredning, som i dag foregår i 14 forskellige amter. Man kan sige, at det, hvis det enkelte amt havde opfundet den dybe tallerken, ikke er sådan i dag, at udredningen informationsmæssigt bliver spredt til de øvrige amter, så alle borgere i Danmark kunne få gavn af det.

Det får vi nu med den nye organisation i VISO. Der får vi simpelt hen et overblik, så vi i den grad kan formidle information om, hvordan vi kan etablere gode løsninger også på handicapområdet.

(Kort bemærkning).

Ida Jørgensen (RV):

Hvis jeg eller en fra min familie kører galt og pludselig er invalid, står vi over for et problem, som vi ikke kender noget som helst til. Vi kunne givetvis sætte os ned og læse en lovgivning, men den ville sandsynligvis være så overordnet, at vi ikke kunne forstå, hvad det betød for præcis vores situation. Der skulle inddrages noget praksis, der skulle inddrages noget viden om, hvordan tilbuddene fungerer i virkeligheden. Det er det, som jeg mener må være noget i retning af en udredning.

Derfor vil det der med henvisninger til, hvor jeg kan gå hen og læse i lovgivningen, og hvor jeg kan finde oplysningerne, ikke være det, der vil hjælpe mig, hvis jeg pludselig står i en situation, hvor jeg skal have noget hjælp, men ikke ved, hvor jeg kan få den fra, fordi jeg står i en meget speciel situation.

Jeg kunne godt tænke mig at få Venstres principielle holdning til, hvor meget borgerne skal kunne få af råd og vejledning fra VISO. Skal VISO kunne gå ind i de her konkrete tilfælde og sige: Med lige præcis det problem, du har, er praksis sådan, og der vil være de her forskellige tilbud?

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

I de meget specialiserede og komplicerede sager, eksempelvis en ung mand, der er kørt galt og har fået en hjerneblødning og derved er blevet eksempelvis lam i dele af kroppen, skal VISO selvfølgelig ind, hvis kommunen ikke kan håndtere problemstillingen. Det vil givetvis i de fleste tilfælde være sådan, at VISO her skal ind med vejledning, rådgivning og en udredning af det enkelte menneskes situation. For spørgsmålet er,

hvordan vi kan samle kræfterne om at give det bedst mulige tilbud. Det er netop derfor, vi etablerer VISO.

Formanden:

Tak til hr. Hans Andersen. Så er det fru Lotte Bundsgaard som ordfører.

Lotte Bundsgaard (S):

Tak til SF for at starte den her debat.

Det er en vigtig debat, for vores samfund skal kendes på den måde, vi behandler vores svageste. Et godt samfund er kun et godt samfund, hvis de svageste mennesker i vores samfund oplever, at fællesskabet også er der for dem.

Vores velfærdssamfund skal være en trampolin, ikke en hængekøje for samfundets svageste. Vores velfærdssamfund skal give mennesker frihed til at kunne vælge det liv, de gerne vil leve. Ikke kun den indskrænkede liberalistiske frihed, som kun de stærkeste mennesker kan benytte sig af, men en frihed, der gør, at også mennesker med sociale problemer kan vælge et liv uden sociale problemer. Det er det, lovgivningen og prioriteringen af vores fælles penge skal bygge på, men det er ikke nok, at lovgivningen bygger på det. Hvis lovgivningen ikke bliver ført ud i livet, eller hvis pengene til at føre lovgivningen ud i livet ikke følger med, nytter lovgivningen ikke meget.

Her halter det desværre indimellem. Alt for mange mennesker har oplevet, at de på grund af en presset økonomi i kommunerne ikke altid får den behandling, de burde få. Alt for mange mennesker har oplevet, at vores regering taler og taler om god socialpolitik, men når det kommer til stykket, agerer de ikke i overensstemmelse med det. Når det kommer til stykket, fører regeringen en økonomisk politik, der presser kommunalpolitikkerne til nogle gange at skære lidt for meget i de sociale budgetter. Og hvem går det ud over? Det går ud over de svageste mennesker i dette samfund, dem, der netop har brug for fællesskabets hjælp.

Desværre ser det ud, som om regeringen har tænkt sig at fortsætte ad samme spor. Den store velfærdsreform om struktur, som regeringen har indgået alene sammen med Dansk Folkeparti, går i samme retning. Og hvorfor så det?

Kl. 11.30

Lad os starte med retssikkerheden i strukturreformen: Er vi sikre på, at retssikkerheden for det enkelte menneske er intakt? Desværre ser det ud, som om den godt kan lide skade under

strukturreformen. Hvordan vil ministeren sikre det enkelte menneskes retssikkerhed, når langt flere enheder skal tage sig af svære sociale sager? Hvorfor har man valgt at lade borgernes direkte adgang til rådgivning og udredning og vejledning, som i dag er i de nuværende amter, falde bort?

Venstres ordfører har jo netop heroppefra forklaret, at det for fremtiden er kommunerne, altså systemet, der skal beslutte, om man har lov til at få denne her rådgivning, ikke det enkelte menneske. Jeg håber, at regeringen bliver klogere og ændrer på det, inden den fremsætter sine lovfor-slag.

Hvordan vil ministeren sikre, at offentligheden kan få aktindsigt i den offentlige sagsbehandling? Hvordan vil ministeren sikre, at man stadig væk skal give samtykke, når sager sendes videre?

Der er sikkert gode svar på flere af de mange spørgsmål, og dem glæder vi os til at få.

Hvad så med pengene, følger de med? Nej, det ser heller ikke ud, som om regeringen har tænkt sig at bruge de penge, der skal til, når man skal omstille så mange kommuner. Vi ved jo fra Bornholm, at det koster det hvide ud af øjnene at lægge kommuner sammen.

En fremmelig Venstremand, formanden for KL, hr. Ejgil W. Rasmussen, har flere steder påpeget, bl.a. i Politiken den 9. januar, at denne her store velfærdsreform måske kan betyde en besparelsesreform i kommunerne, fordi regeringen ikke har tænkt sig at give de penge, der skal til.

Alt i alt mener vi Socialdemokrater, at regeringen mangler svar på, hvordan den vil føre de mange fine ord om at støtte de svageste mennesker i vores samfund ud i livet; alt i alt mener vi, at regeringen unnlader at fortælle hele sandheden, når den siger, at man kan gennemføre strukturreformen uden serviceforringelser, samtidig med at den ikke vil sætte de penge af, der skal til; alt i alt mener vi Socialdemokrater, at der er brug for en helt anden socialpolitik end den, vores nuværende regering står for.

Formanden:

Så er det fru Pia Kristensen som ordfører.

Pia Kristensen (DF):

Jeg har indrammet et digt, der står hjemme på mit skrivebord. Jeg læser det ret tit, for det handler om livet og tilværelsen. Der står bl.a.: Dagen i går slap dig af hænde; dagen i dag er den eneste,

du kan råde over og være sikker på; dagen i morgen har du intet løfte på.

Jeg synes, det er stærke ord.

For den ene dag kan man være rask og rørig og leve en sorgløs tilværelse, den næste dag kan situationen være en anden. Man kan blive ramt af en alvorlig sygdom, man kan blive ramt af en ulykke, man kan miste sit arbejde, og man kan havne i en skilsmisssituation – familier opløses, og børn mistres. Fra den ene dag til den anden kan ethvert menneske havne i en situation, hvor det får behov for hjælp.

Hjælpen skal bl.a. gives via den sociale lovgivning, hvis formål er at tilbyde rådgivning og støtte for at forebygge sociale problemer; at tilbyde en række almene serviceydelser, der også kan have et forebyggende sigte; og at tilgodese behov, der følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer. Hjælpen går altså ifølge lovgivningen ud på at fremme den enkeltes mulighed for at klare sig selv eller lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten. Sådan bør det også være. Men desværre er der for mange borgere, der må kæmpe for deres rettigheder, inden de får bevilget et tilbud, der passer lige eksakt til deres behov.

Dansk Folkeparti modtager ligesom SF og andre partier stakkevis af henvendelser fra borgere, der føler, at deres retssikkerhed er en by i Rusland. De har intet kendskab til, hvordan deres situation bliver beskrevet og vurderet; de bliver ikke inddraget i sagsforløbet; de ved ikke, på hvilket grundlag kommunerne beslutter, om man skal have det ene tilbud frem for det andet. Så der er i høj grad behov for at øge den faglige kvalitet i sagsbehandlingen og retssikkerheden til gavn for borgerne.

Men der er også behov for at skabe en klar og entydig ansvarsfordeling på socialområdet, så de sociale opgaver i højere grad løses på en kvalificeret måde i nærmiljøet og i tæt samspil med de almindelige tilbud.

KL 11.35

I dag føler mange borgere, at de er kastebolde mellem amt og kommune på grund af bl.a. grundtakstfinansieringsmodellen og de deraf følgende langvarige sagsbehandlingstider, så på den baggrund ser vi i Dansk Folkeparti frem til, at amterne bliver nedlagt. Når kommunerne den 1. januar 2007 får ansvaret for alle tilbud på det sociale område, skal borgerne kun henvende sig ét sted for at få hjælp, og det vil betyde, at der

bliver en større og bedre sammenhæng i den sociale indsats.

Dansk Folkeparti mener helt klart, at der med kommunalreformen skabes et grundlag for en større faglig bæredygtighed i kommunerne, og at gråzoner og kassetænkning kan undgås.

For os er det vigtigt, at borgeren sættes i centrum, at man får den hjælp, man er berettiget til, og at det sociale system behandler sagerne grundigt og korrekt. På den baggrund stillede vi et § 20-spørgsmål til socialministeren i december måned sidste år. Her spurgte vi ministeren, hvordan ministeren ville sikre, at der bliver større retssikkerhed for personer, der skal have sociale ydelser, idet det ofte fremgår af lovgivningen, at kommuner *kan* yde den pågældende hjælp eller støtte, men ikke at kommunen tilpligtes at yde den pågældende støtte.

Som det fremgår af svaret, er der i forslaget til den nye lov om social service lagt vægt på tydeliggørelse af borgerens ret til ydelser. Som eksempler nævnes, at forslaget indeholder så få henvisninger til andre bestemmelser som muligt, og at forskellen mellem kommunens forsyningsansvar og kommunens myndighedsansvar er tydeliggjort.

Ligeledes har kommunerne forpligtelse til at yde hjælp, hvilket er tydeliggjort ved, at bestemmelser om, at kommunen *kan* yde hjælp, som hovedregel er omformuleret. Det fremhæves også, at forslaget præciserer lovens skønsmæssige bestemmelser, så det klart fremgår, at der er tale om et skøn, og hvem der udøver skønnet. Og rammerne for skønnet er præciseret.

Dansk Folkeparti er meget positiv over for de ændringer, der er sket i forslaget til den nye lov om social service. Vi vil selvfølgelig være meget lydhøre over for de input, der kommer fra borgere og organisationer og kommuner i høringsprocessen, og det er da også muligt, at der er noget, der skal ændres her og der. Det vil vi se på om der er behov for. Men som sagt er Dansk Folkeparti meget glad for, at vi nu snart får en ny opgavefordeling, så vi ser frem til den nye struktur.

Formanden:

Der er korte bemærkninger til ordføreren, først fra fru Lotte Bundsgaard.

(Kort bemærkning).

Lotte Bundsgaard (S):

Fru Pia Kristensen taler om nogle af de mennesker, som vi jo alle sammen bliver ramt i hjerte-

kulen af at høre om, dem, der f.eks. bliver ramt af en ulykke, og hvis liv ændrer sig fra det ene sekund til det andet. De her mennesker kan i dag henvende sig direkte til amterne og få en rådgivning og en udredning og en vejledning. Der er ikke nogen, der bestemmer, at det må ikke. Det er måden, man kan henvende sig på og få kompetent hjælp i en svær situation.

Nu har regeringen valgt, at man skal oprette det her videncenter. Det kan måske være godt nok, men hvorfor kan man ikke som borger henvende sig direkte dertil; hvorfor skal man først have lov af sin kommune? Hvad synes Dansk Folkeparti om, at kommunen kan sige: Nej, det synes vi ikke er nogen god idé? Det er rigtigt, at man så kan klage over den her afgørelse, men hvorfor skal det ikke være sådan, at man som menneske, der står i den ulykkelige situation, selv kan henvende sig til et sted, hvor mennesker ved noget om ens situation, har forstand på den, kan hjælpe en og før har mødt mennesker, der har det på samme måde som en selv? Hvordan kan Dansk Folkeparti støtte et forslag, som fratager mennesket denne ret?

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

For os at se er VISO faktisk en nyskabelse, som vi mener er utrolig god. Vi har aldrig nogen sinde haft et samlet rådgivnings- og videncenter, som kan se på, hvordan det ser ud i alle landets kommuner, hvad der findes af ekspertise, og hvad der findes af institutioner. Her får vi en samlet rådgivning, som har styr på al den viden, der overhovedet er brug for på det sociale område.

Og så vil jeg sige, at det jo ikke passer, hvad der siges, for VISO tilbyder både kommuner og borgere gratis vejledning. Jeg ved godt, at hvis det drejer sig om en udredning, skal borgeren igennem kommunen, og hvis kommunen giver et afslag, kan man klage til Det Sociale Nævn.

Men jeg synes lige, jeg vil sige, at VISO er en netværksorganisation med en mindre central enhed, hvor hovedparten af specialisterne er placeret decentralt. De er ansat i kommuner og regioner eller i private tilbud, så de er jo derude, hvor borgerne er. Og ved at de er derude, er det jo også derude, de skal hjælpe borgerne. Så ekspertisen er ude i kommuner og regioner.

(Kort bemærkning).

Lotte Bundsgaard (S):

Jeg tror, der vil være andre, der ligesom jeg synes, det lyder en lille smule hult, når fru Pia Kristensen siger: Det er vigtigt, at man får den her udredning. Det er vigtigt, at man får et overblik over sin situation, især hvis man oplever frygtelige ting i tilværelsen.

Kl. 11.40

Samtidig siger fru Pia Kristensen: Derfor er det et fremskridt, at man fratager mennesker retten til denne her udredning. For det er jo reelt det, man gør. Til den udredning, som ligger i amtet i dag, og som borgeren har ret til, kan kommunen gå ind og sige: Nej, den har du ikke ret til.

Man har ikke som menneske ret til selv at sige: Jeg er kommet ud i en situation – det kan være, at man selv eller ens børn har været udsat for et trafikuheld – der gør, at alting ser meget, meget anderledes ud, så jeg har brug for en udredning af min sag. Jeg er måske ikke helt enig i den måde, kommunen gør det på.

Men Dansk Folkeparti siger så: Ja, vi synes, det er synd for jer, og så må I klage. Vi fratager jer adgangen til udredningen.

Det synes jeg klinger hult.

Men det kan jo godt være, at Dansk Folkeparti siger om noget i det her kæmpestore lovkompleks: Det har vi ikke været opmærksomme på, så det vil vi gerne have ændret.

Jeg ville synes, det var overordentlig positivt, hvis fru Pia Kristensen kunne give os følgende tilsagn: Jamen det er jo rigtig nok, hvad Socialdemokraterne, hvad SF, hvad Enhedslisten, hvad De Radikale og hvad en lang række organisationer siger, så det her bør vi ændre.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Jeg må altså sige, at man nogle gange bliver chokeret over fru Lotte Bundsgaards udtalelser: at det klinger hult, og at jeg skal stå heroppe og indrømme, at Dansk Folkeparti ikke har sat sig ordentligt ind i det her stof. Der har faktisk været et meget, meget grundigt forarbejde, forud for at de her lovforslag blev fremsat, og Dansk Folkeparti har været med i udarbejdelsen af dem ned til mindste komma og punktum. Sådan er det.

Så jeg synes, det er for dårligt, at fru Lotte Bundsgaard kan stå herinde i Folketinget og sige til vores borgere: Når nu amterne bliver nedlagt, går det helt galt ude i kommunerne.

Hvad er det dog for noget sludder og vrøvl. Alle de institutioner, som ligger i amterne, bliver jo ikke nedlagt. Alle de ansatte, alle de fagligt dygtige mennesker, der er ansat på institutionerne, bliver jo ikke fyret. De skal ansættes ude i kommunerne. Vi har da stadig væk brug for det samme antal institutioner og for det samme antal fagligt dygtige mennesker. Så jeg synes, det er at tegne skræmmebilleder for den danske befolkning, hvilket ikke ligner noget.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Jeg forstod, at det også var fru Pia Kristensens opfattelse, at der kommer et stigende antal henvendelser fra borgere, der bliver klemt i det sociale system. Det må jo give anledning til en selvstændig overvejelse i Dansk Folkeparti, altså hvordan det kan være i en situation, hvor Dansk Folkeparti i øvrigt har ansvaret for politikken, men lad det nu ligge.

Jeg forstod af fru Pia Kristensens seneste svar, at det der med, at borgerne ikke kan få deres sag udredt, ikke var nogen fejl, for Dansk Folkeparti havde været helt nede i materien. Det er jo endnu værre, for så er det altså en villet handling.

Jeg vil godt spørge: Hvad er grunden til, at Dansk Folkeparti svækker retssikkerheden på den måde, at man nu skal have kommunefars tilladelse til at få udredt sin sag? Er det ikke simpelt hen en fejl, som Dansk Folkeparti har overset? Det er da fair nok, og lad os så rette den sammen.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Der var to spørgsmål, og jeg vil svare på det om det stigende antal henvendelser. Jeg vil sige, at Dansk Folkeparti ikke modtager flere henvendelser, end vi altid har gjort. Det er den samme størrelse stak, der havner på vores skriveborde hver uge, så der har været noget galt i mange år.

En af grundene er jo bl.a. grundtaksfinansieringsmodellen, og hr. Villy Søvnald har jo også selv udtalt, at den ikke er særlig god, og at den ikke virker, som den skal, idet handicappede og andre havner i en gråzone, fordi amter og kommuner skændes om, hvem der nu skal betale den ydelse, som den handicappede eller den syge har behov for. Så der har ikke været et stigende antal henvendelser, det er det samme.

Vi tror på, at vi med den her nye struktur, den her nye opgavefordeling, hvor der kun bliver ét

sted, hvor borgerne skal henvende sig, kan rydde en masse misforståelser af vejen. Så bliver borgerens sag behandlet et eneste sted, og det ser vi som en kvalitetsforbedring.

Og til det der med at styrke retssikkerheden: Jamen vi bestiller jo ikke andet end at styrke retssikkerheden med hele denne strukturreform. Det er i hvert fald vores opfattelse.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Der er den der tese om, at hvis man kun har ét sted at henvende sig, så er man sikker på, at man får den gode sagsbehandling. Men jeg vil spørge: Er det begrundet i erfaringer fra Københavns Kommune, for det er jo det eneste sted i Danmark, hvor vi i dag kun har et niveau? Er det på den baggrund man siger, at man har den sikre viden om, at det kun at have et niveau betyder, at så opstår der ikke gråzoner, at så opstår der ikke problemer, og at så får borgeren rådgivning? For det er det eneste kendte eksempel, vi har at analysere på. Det vil jeg godt spørge fru Pia Kristensen om.

Kl. 11.45

Det næste, jeg vil spørge om, er: Hvordan kan det være, at man laver den ændring, at folk fremover ikke selv skal give samtykke, når deres oplysninger skal videregives fra servicecentre, og hvordan kan det være, at borgerne og offentligheden nægtes adgang til de offentlige myndigheders adgang? Jeg forstår det simpelt hen ikke, for hvis nu man tager Dansk Folkeparti, der siger, at de vil styrke borgernes adgang, på ordet, så er det her et eklatant eksempel på, at man slækker borgernes og offentlighedens adgang og giver al magt til systemet.

Jeg vil bare spørge helt stilfærdigt og uden at drille: Er det en fejl, som man derfor vil være med til at rette, fordi man ikke er kommet grundigt nok til bunds i lovforslaget? Det kan jeg godt forstå, for det er et stort, komplekst lovforslag, man strammer.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Jamen det var da rart at høre hr. Villy Søvnald sige det. Ja, det er netop et stort lovkompleks, og der har som sagt været et meget, meget grundigt forarbejde og lange forhandlinger om hele det lovkompleks.

Jeg tror, at alle, der er med i denne her reform – både regeringen, det har jeg da hørt, de har udtalt, og så os i Dansk Folkeparti – siger, at nu

skal vi have høringssvarene ind, så skal de simpelt hen gennemlæses meget grundigt, og så skal vi være lydhøre over for organisationerne, brugerne og alle dem, der har meldt tilbage på denne her reform.

Så nævner hr. Villy Søvnald Københavns Kommune. Jeg synes, det er et lidt dårligt eksempel at komme med, for vi har jo gentagne gange set, at Københavns Kommune leverer en dårlig social service. Vi ser det på ældreområdet, vi ser det på mange andre områder, så det kunne måske være, at der var noget andet galt derinde.

Men hr. Villy Søvnald får mig altså ikke til at sige, at servicen bliver forringet i denne nye reform. Tværtimod kommer vi til at sikre borgernes retssikkerhed.

(Kort bemærkning).

Ida Jørgensen (RV):

Det er netop retssikkerheden, som jeg godt vil snakke lidt mere om. Hvis jeg pludselig blev ringet op her og fik at vide, at en af mine nærmeste lå på sygehuset, så kunne det være, at jeg styrtede ud, tog en ulåst cykel, cyklede af sted ud til Rigshospitalet og så, at der var en, f.eks. mit barn, der var blevet invalid og skulle have noget hjælp.

Bagefter ville jeg stille cyklen på plads, og så kunne der ske to ting: Jeg kunne blive tiltalt for at have stjålet cyklen, og så kunne kommunen komme og sige, at de ikke ville give mit barn den behandling, som jeg mente var nødvendig for barnet. Vedrørende tiltalen for cykeltyveriet kunne jeg få noget råd og vejledning, måske hos fru Line Barfod på det lokale bibliotek, og jeg kunne få at vide, hvad jeg skulle sige. Hvis jeg ikke var tilfreds med det, ville jeg få min sag dømt først i byretten og bagefter påhørt i landsretten.

Med hensyn til hvordan mit barn skulle behandles, så ville det dog være langt mere vigtigt for mig, at mit barn fik den behandling, end om jeg blev dømt for et cykeltyveri eller ej, men der ville jeg kunne få råd og vejledning på kommunekontoret. Men hvis jeg stadig væk var uenig, ville jeg ikke kunne få eksperter til at bedømme denne sag igen. Er det et udtryk for, at man styrker retssikkerheden?

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Som jeg sagde tidligere, får vi altså det her VISO-center, og der vil blive ansat mennesker

decentralt ude i kommunerne, så der er den ekspertviden, som fru Ida Jørgensen har brug for.

Så vil jeg da sige til det med cykeltyveri osv., at hvis man møder en, der har været ude for en ulykke, så kører man selvfølgelig vedkommende på hospitalet. Tingene ændrer sig jo ikke, fordi vi får en ny struktur her i landet.

(Kort bemærkning).

Ida Jørgensen (RV):

Det med cyklen var bare for at anskueliggøre, at man på andre områder kan få sin sag bedømt ved to instanser – også ganske små forseelser.

Men når det handler om nogle sociale tilbud, som er meget, meget væsentlige for en families liv og velfærd, så vil man altså, hvis det er en meget speciel sag, have kommunens tilladelse til at få den bedømt i anden omgang. Det er altså ikke en ret, man har som borger. Det er noget, som kommunen skal give tilladelse til.

Jeg hørte, at fru Pia Kristensen ville lægge meget mærke til høringsvarene. Det her er jo noget, som De Samvirkende Invalideorganisationer har lagt meget vægt på, netop at borgerne kan komme direkte og henvende sig til VISO, der som udgangspunkt er en udmærket organisation. Men ville fru Pia Kristensen kunne formå til at synes, det var en god idé, at borgerne kunne henvende sig direkte hos VISO og få den her second opinion om en sag?

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Der vil jo stadig væk være vores klagesystem, som man kan klage til. Men jeg synes, at fru Ida Jørgensen lidt maler fanden på væggen, for det er ligesom om, fru Ida Jørgensen vil give udtryk for, at de ansatte, der er ude i kommunerne – de ansatte, der bliver ansat i kommunerne fra amterne, og som er gode og dygtige folk, som er specialiseret på en mængde områder – pludselig ikke kan bruges til noget mere. De vil jo stadig væk være derude.

Tror fru Ida Jørgensen, at hvis man henvender sig på rådhuset, oppe på kommunen, hvor der sidder nogle fagligt dygtige mennesker, så vil de afvise fru Ida Jørgensen og det handicappede barn, der kommer? Det tror jeg simpelt hen ikke på, for så onde er menneskene altså ikke. Vi har nogle dygtige medarbejdere ansat ude i kommunerne, og de kan også klare den nye struktur.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg tror, at fru Pia Kristensen og jeg har en meget, meget forskellig opfattelse af, hvad et grundigt arbejde er. Vi taler om, at man er ved at gennemføre den største reform, den største totale omlægning af hele det danske samfund nogen sinde. Og der har ikke i forvejen siddet nogle eksperter og set på: Hvor er problemerne? Hvad er det, man kunne gøre? Hvad er der af forskellige muligheder for at løse de problemer, der er? Man er ikke engang startet med at definere, hvad det er for nogle problemer, man gerne vil have løst.

Det kom frem bl.a. på den store høring, Socialudvalget afholdt sidste forår om den store del af reformen, der handler om det sociale område. Vi har simpelt hen ikke det vidgrundlag, der skal til for at kunne se: Hvorfor er det, kasetænkningen opstår rundtomkring? Hvad er det, der går galt? Hvad er det for nogle mulige løsninger? Så kunne man vælge mellem de mulige løsninger. Nu kaster man sig ud i det.

Jeg vil gerne høre, om der ikke bare er den mindste detalje i den her kæmpe reform på velfærdsområdet, som Dansk Folkeparti bare kunne overveje måske kunne være anderledes, og om man bare er hug- og stikfast sikker på, at alt nok skal blive godt, og at man har en tro på, at næsten ligegyldigt hvad man gør, så bliver det bare bedre end i dag.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Jeg vil da godt gentage, hvad jeg tidligere har sagt: Der har været et meget grundigt forarbejde til den her reform og de lovforslag, der bl.a. er kommet på det sociale område. Det er jo ikke kun sådan, at det er embedsmænd, der har siddet og lavet det. Selvfølgelig har der også været nogle mennesker, der har forstand, med til ligesom at lægge linjen for, hvordan de skal bygges op.

Som jeg også tidligere har sagt: De høringsvar, der nu begynder at komme ind i en lind strøm, vil vi jo læse igennem. Det har vi sagt lige fra starten. De skal grundigt gennemlæses, og skal der ske nogle tilretninger, så vi er meget opmærksomme på det, for vi ønsker simpelt hen ikke, at der er en gruppe borgere, der skal tabes på gulvet.

Denne struktur skal være med til at gøre det bedre for vores borgere og ikke ringere for vores

borgere, må jeg sige til fru Line Barfod. Det er det, der er meningen med hele den her reform.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg tror, vi både har en forskellig opfattelse af, hvad der er grundighed – også når man ser på, hvordan man tidligere har forberedt store socialreformer – og af, at der er manglende forberedelse af denne reform, og så har vi en stor uenighed, når det drejer sig om, hvad det er for nogle vilkår, borgerne har og skal have fremover.

Derfor vil jeg gerne høre, om fru Pia Kristensen kan bekræfte, at med den socialreform, man er ved at lave som led i denne totale omlægning af det danske samfund, ligger der stadig, at der vil være forskellige takster, ligesom vi har grundtakstmodellen i dag, og at folk kan risikere at komme i klemme, hvad angår de forskellige takster. Der ligger stadig, at der vil være en række forskellige refusionssatser afhængigt af, om man får sygedagpenge, kontanthjælp eller andet, så der vil stadig være masser af kasse-tænkning ude i kommunerne.

Kan fru Pia Kristensen bekræfte, at det stadig ligger i reformen, så der er mange, der kan risikere at komme i klemme, især når kommunerne får en meget dårligere økonomi, end de har i dag, sådan som mange råber advarende op om?

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Jeg er helt enig med fru Line Barfod. Vi har forskellig opfattelse, og det har vi af stort set alt.

Når vi nu snakker om at vedtage love herinde, så var vi inde på før, at den der strukturreform er et stort kompleks. Som sagt har der været et grundigt forarbejde, men når vi behandler lovforslag, så er der jo også ting, vi går ind og ændrer med ændringsforslag imellem første- og andenbehandlingen eksempelvis. Og på samme måde vil det jo komme til at gå med det her lovforslag. Det skal jo behandles på samme måde.

Så vil jeg sige: Det kan godt ske, at vi har en forskellig opfattelse af grundighed, for det kunne godt være, vi sådan har nogle forskellige holdninger til, hvad vi mener, man skal undersøge, hvad der er vigtigt at undersøge, og hvad der ikke er så vigtigt, hvad der egentlig er lige-gyldigt at undersøge.

Der vil jo selvfølgelig stadig væk være en refusionssats. Det vil stadig væk være kommunerne, der står for hele udgiften, men helt specielle opgaver vil der selvfølgelig blive en statslig re-

fusion af. Men det vil aldrig nogen sinde blive, som vi har det nu, hvor amterne også er med i billedet, for det forkludrer hele det system, vi har i dag. Vi kan kun gøre det bedre på det sociale område.

Formanden:

Tak til fru Pia Kristensen. Så er det fru Charlotte Dyremose som ordfører.

Charlotte Dyremose (KF):

I Det Konservative Folkeparti er vi naturligvis altid meget interesseret i at diskutere, hvordan vi sikrer, at lovgivningen overholdes i de forskellige led i det offentlige system. Vi har jo altid en overvejelse af balancen imellem det kommunale selvstyre og så den ensartethed, som nogle borgere også forventer sig. Der er naturligvis fordele ved begge dele. Der er fordele ved, at hver kommune individuelt kan tilpasse et serviceniveau og lave en tilpasning af netop den måde, de gør tingene på, så den passer til de mennesker, den befolkningssammensætning, der er i det lokalområde.

Kl. 11.55

Samtidig er der også en fordel ved, at man som borger føler, at man får den samme behandling, som borgeren i nabokommunen. Derfor har vi naturligvis en overordnet sociallovgivning, som skal overholdes, og så har vi muligheden for, at kommunerne derudover kan lave et individuelt serviceniveau.

De her forskelle kan som sagt virke urimelige, men vi ved også, at hvis man skal hjælpe mennesker lige godt, så skal de ofte ikke behandles ens for at få de samme livsvilkår. Derfor kan forskellene også være gode.

Vi ved også, at der forekommer – og det vil der altid forekomme – menneskelige fejl, og det er beklageligt, og vi må gøre, hvad vi kan for at rette op på dem. Men vi ved så desværre også, at der er nogle kommuner, der er mindre tilbøjelige til at gøre arbejdet godt, end andre kommuner, der virkelig gør en stor indsats.

Derfor er det naturligvis også vigtigt, at vi fra statens side sikrer den nødvendige oplysning og viden, at man kender sin ret, og at man kender sine muligheder, og det gælder naturligvis både for sagsbehandleren og for den enkelte borger. Ministeren var bl.a. inde på nogle af de pjecer, der er lavet, og nogle af de tiltag, der er lavet, for netop at sikre, at den nødvendige oplysning og viden er til stede.

Men samtidig skal vi selvfølgelig heller ikke ende i et samfund, hvor alle skal klage for at få ret. Derfor har det været vigtigt, bl.a. i forbindelse med arbejdet med anbringelsesreformen, at vi får sikret kvaliteten og skærpet kontrollen med sagsbehandlingen, og at vi får sikret og præciseret reglerne, så alle ved, hvad der er de rigtige regler.

Vi diskuterede jo netop, at det var nødvendigt i forbindelse med anbringelsesreformen at skabe nogle bedre sammenhænge mellem de tiltag, der blev lavet for de udsatte børn. Vi diskuterede, at lovgivningen i mange tilfælde egentlig var god nok, men problemet er bare, at den ikke bliver brugt og udnyttet og fungerer på samme gode måde alle steder.

Så er der kommunalreformen, som vil samle kompetencer og give et større helhedssyn og en større faglighed i de enkelte kommuner. Fra konservativ side er kommunalreformen noget, vi har arbejdet for i 15 år. Langt om længe står vi nu over for at kunne samle fagligheden i kommunerne, samle forebyggelse og forskellige andre tiltag et sted, så en myndighed har det overordnede ansvar for borgeren, og så borgeren ikke havner mellem to stole mellem dem, der skal forsøge at blive enige om, hvad der skal gøres, men at det er dem, der er tættest på borgeren, der også kan træffe beslutningerne. Vi er helt sikre på, at det vil skabe en bedre sammenhæng og sætte borgeren bedre i centrum.

Samtidig ser vi jo også antallet af klager, og vi ser, hvor mange klager borgeren får medhold i, og vi kan se, at det ligger nogenlunde jævnt. Der har ikke været nogen betydelig udvikling, som hr. Villy Søvndal prøver på at sige. Det ligger nogenlunde jævnt.

Men det ændrer ikke ved, at vi synes, at det er for mange sager, og at vi naturligvis, hver eneste gang en borger ikke får ret, finder det beklageligt, at det er sket, og overvejer, hvad vi kan gøre ved det. Derfor er vi heller ikke bange for at gøre os overvejelser om, hvorvidt man måske skulle pålægge kommunerne en betaling for klageomkostningerne i de sager, hvor kommunen ikke får medhold, men hvor altså borgeren får medhold.

På den måde sikrer vi – ikke med en bøde, for så skal kommunen jo bare referere til os her på Christiansborg, det er vi ikke interesserede i, vi er interesserede i at gøre det klart for kommunen – at man er nødt til at tage hensyn til borgeren også der, hvor man kun tænker i økonomi. Og så var det måske relevant at sige: Jamen hvis

I så ikke får taget det nødvendige hensyn til borgeren, så får I en ekstra økonomisk omkostning.

Det er naturligvis et tiltag, som vi sagtens kunne overveje at sætte i kraft, hvis ikke det viser sig, at kommunalreformen hjælper på en lang række af de her klager.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Tak til ordføreren for bemærkningen om, at man også fik mange sager. Vi kan så diskutere lidt, om der er flere sager eller ej. Det kunne jo skyldes, at man tror, det er mere nyttigt at henvende sig til SF i en periode, fordi man måske der får en større hjælp. Det ved jeg ikke. Men i SF oplever vi i hvert fald en voldsom stigning i det antal sager, vi får tilsendt.

Kl. 12.00

Jeg roste jo den tidligere socialminister meget – det synes jeg altid man skal gøre, også selv om det er en politisk modstander – for hendes politiske vilje til at gribe ind meget, meget konsekvent, må man sige, på socialchefernes årsmøde i 2002 og direkte nævne de kommuner ved navn, der ikke levede op til lovgivningen. Jeg vil så godt spørge: Er det fru Charlotte Dyremose opfattelse, at der er en lige så konsekvent linje i den måde, socialpolitikken administreres på i øjeblikket?

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg kan jo nævne for hr. Villy Søvndal, at jeg faktisk kiggede en lille smule på antallet af klagesager inden debatten i dag, og jeg kan se, at det fald på en 2.700, der var mellem 2001 og 2002, ikke modsvares af den stigning på ca. 100 sager, som kom mellem 2002 og 2003. Og derfor må jeg nok konstatere, at den fornemmelse, vi har i det konservative sekretariat, altså svarer meget godt til den fornemmelse, der må være i de sociale nævns og i Sikringsstyrelsen.

Med hensyn til at gribe kontant ind over for de kommuner, der ikke opfylder lovens krav, er det klart, at det naturligvis er noget – og jeg skal da sige tak for rosen til den tidligere konservative socialminister – som vi i den konservative folketingsgruppe og i det hele taget også fra regeringens side netop lægger utrolig stor vægt på. Og det er jo også derfor, jeg i dag siger, at vi også er villige til at se på, om der er nye løsningsmodeller til at sikre sig, at kommunerne ikke med vilje laver fejl over for borgerne.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Nogle af de sager, som gør størst indtryk, i hvert fald på mig, er de sager, hvor mennesker efter en begivenhed, en ulykke, eller hvad det nu kan være, pludselig mister indkomst. Efter en periode på sygedagpenge når de grænsen for sygedagpengene. Der er endnu ikke klarhed nok til, at der kan tages stilling til en pensions sag, og pludselig falder de mennesker ned i det, vi har betegnet som det store, sorte hul, altså der, hvor en familie oven i ulykken må opleve, at deres økonomi bliver halveret.

Der vil jeg simpelt hen godt spørge fru Charlotte Dyremose, om hun synes, vi kan være det bekendt. Altså mig forekommer det at være sådan virkelig et brud med alle vores forestillinger om en velfærdssat, at mennesker, der helt ufri-villigt er endt i en situation, hvor de ikke kan noget som helst, bliver frataget deres indkomster. Jeg vil godt spørge, om det er et af de steder, hvor fru Charlotte Dyremose allerede inden en kommunalreform vil være med til at hjælpe de her mennesker.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg synes, det er et lidt svært spørgsmål at svare på, sådan som det bliver fremstillet, nemlig som om nogen fuldstændig uforskyldt pludselig mister deres penge, og at ingen gør noget som helst for at hjælpe dem med, hvor de skal hen nu. De skal naturligvis hjælpes. Men jeg kan jo ikke sige, hvad årsagen måtte være.

Det, der selvfølgelig er klart, er, at i de her tilfælde, hvor kommunen er forpligtet til at føre en sag videre, forpligtet til at hjælpe mennesker videre, f.eks. over i en ny form for ydelse, eller hvad det måtte være, skal kommunen naturligvis leve op til det ansvar. Alt andet ville jo være mærkeligt, og jeg undrer mig lidt over spørgsmålet af den grund, for jeg har svært ved at forestille mig, at der er nogen her i Folketingssalen, der vil være uenig med hr. Villy Søvndal i det synspunkt.

Det er jo netop også derfor, at vi bl.a. tror på, at kommunalreformen med de større og mere fagligt bæredygtige kommuner vil komme til at betyde, at der bliver en større grad af den ekspertise, der skal til for at hjælpe de mennesker, der netop har været i en svær situation, men at vi altså også er villige til at sige: Viser det sig ikke at være tilfældet godt nok – det skal nok være tilfældet, men hvis det ikke er tilfældet

godt nok – så vil vi også gerne tage andre initiativer i brug.

Formanden:

Hvis der kun er korte bemærkninger fra fru Line Barfod, så vil vi tage dem med nu, inden vi udsætter mødet.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg ville gerne høre, hvad den her enorme tro på, at lige så snart vi får større kommuner, så vil vi ikke længere have særlig store problemer på det sociale område, bygger på, om man kan se i de store kommuner, vi har i dag, og især de to store kommuner, der både er kommune og amt, altså København og Frederiksberg, at der ikke skulle være problemer med fagligheden i de sociale sager.

Eller det kan jo også være, at det ikke er fagligheden, der er gal. Har man overvejet den tanke, at det nogle steder er, fordi kommunekassen er for stram, og så vælger man altså at lade det gå ud over dem, der ikke klager, nemlig dem, der har brug for hjælp, dem, der har allermost brug for hjælp? At man lader være med egentlig at give dem det, de har behov for? Det kunne jo være derfor, og ikke fordi fagligheden mangler. Har man gjort sig den overvejelse hos Det Konservative Folkeparti?

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg har siddet og undret mig lidt over det der spørgsmål, som fru Line Barfod har stillet flere gange. Jeg har siddet og tænkt nede på min plads: Jamen det er jo fuldstændig rigtigt, at den socialdemokratiske ledede kommune med venstreorienteret støtte fra bl.a. SF og Enhedslisten har kørt Københavns Kommune i sæk på en lang række områder. Vi har netop også i dag hørt om det på undervisningsområdet. Men når man fører den politik, så kan det altså – undskyld mig – ikke undre.

Kl. 12.05

Så spørger fru Line Barfod, om det måske kunne være kassetænkning. Jamen desværre oplever vi jo, at der er nogle kommuner, der ikke ønsker at leve op til lovens bogstav. Det er også derfor, jeg siger, at vi fra konservativ side er villige til at overveje, om man kunne lave en eller anden form for sanktion over for de kommuner, for det er helt urimeligt over for borgerne, der desværre er i den situation, at de f.eks. bor i den

socialdemokratisk ledede Københavns Kommune.

Med hensyn til økonomien er det jo heldigvis sådan, at de pengebeløb, kommunerne har til rådighed hvert eneste år, er steget, at de derfor har flere penge til rådighed i år, end de nogen sinde har haft før, og at regeringen derudover har gjort en stor indsats på det sociale område og har bidraget med yderligere midler.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det der med, at der aldrig har været flere penge end nu, går ikke, når udgiftsbehovet er større. Det har vi jo taget nogle gange, men vi kan godt tage det en gang til. Priser og lønninger stiger altså hvert eneste år, og derfor er der brug for en stigning, der også tager højde for det og også tager højde for, at behovet stiger.

Hvad angår en lang række kommuner med socialdemokratiske borgmestre, er problemet jo desværre, at Socialdemokraterne nogle gange laver forlig med højrefløjen i stedet for med venstrefløjen. Ellers ville tingene nok se lidt anderledes ud, og hvis vi herinde oplevede, at Socialdemokratiet lavede flere ting sammen med venstrefløjen, kunne det være, at der så var nogle flere penge ude i kommunerne til brug for at tage sig af de mest basale sociale behov.

Men det her med, at Konservative nu er åbne over for, at kommunerne i et eller andet omfang skal kunne mærke, når de laver lovbrud, interesserer mig. Vi har jo tidligere fremsat et forslag om, at kommunerne skal betale en godtgørelse til folk, en bod, hver gang de overtræder lovgivningen. Jeg kan forstå, at Konservative nu er ved at være lidt inde på samme tankegang. Konservative er så bare ikke nået til, at det er dem, det er gået ud over, der skal have pengene; man mener i første omgang, at det er klagesystemet.

Men jeg vil gerne høre, om Konservative vil overveje at lade det være den, der er blevet udsat for lovbrud, der får glæde af de penge, kommunen skal betale, ligesom man gør, hvis folk f.eks. ikke har fået et ansættelsesbevis.

Formanden:

Så slutter vi med svaret fra ordføreren.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg vil undlade at gå for meget ind i fru Line Barfods betragtninger om, at hvis Enhedslistens styrede, så ville der være nogle flere penge, for

vi ville hverken have nogen i arbejde eller nogen virksomheder til at tjene pengene. Men lad nu det ligge.

Så går vi videre til det her med, om man kunne gøre noget i forhold til de borgere, der bliver udsat for lovbrud. Der synes jeg først og fremmest, at det vigtigste er at sikre, at borgerne får de ydelser og den hjælp, som de har ret til og behov for. Og det er jo også klart, at hvis borgeren f.eks. skulle have haft en ydelse, som borgeren ikke har fået i en periode, så skal borgeren have tilkendt den ydelse også fra den foregående periode.

Grunden til, at vi har diskuteret den model, vi har, er, at man netop siger, at hvis der bliver klaget og kommunen så taber sagen, så skal man betale sagsomkostningerne. Det er for meget klart at tydeliggøre for kommunen, at man ikke bare kan betale en bøde, og så kan man i øvrigt rense sin samvittighed med den, men at der rent faktisk er nogle udgifter forbundet med det ikke at behandle borgeren ordentligt, og at man bliver pålagt de udgifter, sådan at man fra kommunens side bliver interesseret i, at borgeren ikke ønsker at klage, fordi borgeren har fået en ordentlig behandling. På den måde tror vi på, at man kunne fokusere kommunens interesse på at servicere borgeren frem for at servicere f.eks. Folketinget.

Formanden:

Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet. Mødet genoptages i dag kl. 13.00, og der er fru Ida Jørgensen første ordfører.

Mødet udsat kl. 12.09

Mødet genoptaget kl. 13.00

Første næstformand (Svend Auken):

Fru Ida Jørgensen som ordfører.

Ida Jørgensen (RV):

Der er selvfølgelig stor forskel på at lede en virksomhed som A.P. Møller og at sidde og lave sociallovgivning, men en ting kunne man måske tage med sig fra A.P. Møller, og det er deres sprog om, at det, der er værd at gøre, er værd at gøre godt, eller sagt på en anden måde: Det, som vi laver af sociallovgivning, skal være så godt, at

det kan holde til en ekstra bedømmelse. Det gælder sådan set i alle led.

Det er her, hvor jeg kommer ind på det, som jeg synes er vigtigt med retssikkerheden, nemlig at vores sociallovgivning og den praksis, der er omkring det, skal kunne holde til at blive bedømt af andre fagligt vidende personer. Jeg har, da jeg stillede spørgsmål, været inde på at sammenligne med, hvordan man på det sociale område ikke har samme mulighed for at få sin sag bedømt, som hvis det drejer sig om en overtrædelse af straffeloven. Hvis man overtræder straffeloven, så får man sin sag bedømt af en byretsdommer.

Fru Pia Kristensen spurgte mig, om jeg ikke havde tillid til medarbejderne ude i kommunerne og i de nuværende amter, som jo også kommer ind under kommunerne, og jo, jeg har stor tillid til dem, jeg har stor respekt for deres faglige arbejde, men det har jeg altså også for byretsdommernes faglige arbejde. Og det hænder altså en gang imellem, at en af de afgørelser, der er afsagt ved byretten, bliver ændret ved landsretten.

Det, der er mit budskab, er, at nogle af de afgørelser, som bliver truffet på det sociale område, kan have en lige så stor og måske langt mere indgribende indvirkning på vores liv, end hvis vi har overtrådt straffeloven og har fået vores sag bedømt i en byret.

Det, jeg meget gerne ville frem til, eller det, som vi diskuterede, er jo det, som vi kommer til at diskutere nu her under strukturforhandlingerne, nemlig om borgerne får mulighed for selv at henvende sig til VISO for at få deres sag bedømt igen, for at det er kvalificerede mennesker, for at det er mennesker, der virkelig har en dyb indsigt i dette specielle tilfælde, som måtte opstå, som får mulighed for at tage stilling til det. Og i de her tilfælde er jeg ikke overbevist om, at det, at det er kommunen, der skal sende en henvisning til VISO, er nok til at understøtte borgernes retssikkerhed, for det er jo netop, hvis man er gået hen og blevet uenig med kommunen, at man har brug for at kunne henvende sig til et andet sted for at få en ny vurdering af ens sag.

Det andet spørgsmål, som har været oppe at vende, og som optager os meget også i forbindelse med strukturreformen, er det med kassetænkning. Det er blevet fremført, at når kommunerne bliver større, så er der færre muligheder for kassetænkning. Men vi ændrer jo også på grundtakstfinansieringen, eller vi fjerner den og sætter noget andet i stedet for, som i hvert fald ikke har helt samme virkning som grundtakstfi-

nansieringen. Det er altså to modsatrettede tendenser: kommunerne bliver større, men den solidariske medfinansiering bliver mindre.

Hvad betyder det så i virkeligheden? Hvad vil det her betyde for de større kommuner? Det er jo et af de spørgsmål, som Det Radikale Venstre har stillet, dengang vi stadig væk deltog i forhandlingerne om kommunalreformen. Vi ville meget gerne have været inde at få lavet nogle beregninger over, hvad det betød for kommunerne, at vi lavede de her strukturreformer, for – tilbage til retssikkerheden – det er da klart, at kassetænkning kan gå hen og underminere borgernes retssikkerhed. Men jeg vil herfra give et tilsagn om, at Det Radikale Venstre vil forfølge spørgsmålet om kommunernes økonomi, også fordi det er et spørgsmål om borgernes retssikkerhed.

Hvis vi så går videre til selve forslaget til vedtagelse, hvor vi jo altså er med til at foreslå, at man nedsætter en kommission, der skal se på det her, så er det jo, fordi vi jo egentlig ikke ved så meget om, hvor det er, skoen trykker. Vi er glade for Ankestyrelsens undersøgelser af praksis. Vi synes, de er fine, men er de nok? Kan det gøres bedre?

Kl. 13.05

Nogle sager finder vej til Ombudsmanden, og så kan vi læse, at man ikke kan stille krav til borgerne om, at tingene skal foreligge skriftligt. Men det kunne jo ske, at man gør det i mange andre sammenhænge, og for nogle borgere kan det altså være meget væsentligt, at man afskærer dem fra deres muligheder ved simpelt hen bare at sige, at tingene skal foreligge skriftligt. Det kan være uoverkommeligt for dem, for det er altså ikke alle, der modtager sociale ydelser, som har gennemgået en universitetsuddannelse, og det er en gang imellem nødvendigt for at forstå det, som kommer fra kommunen.

Derfor synes vi, det kunne være godt at få afdækket, om der er nogle steder inden for det sociale område, hvor tingene kan gøres bedre. Derfor støtter vi varmt vedtagelsen, og vi ser gerne, at der bliver nedsat en retssikkerhedskommission.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Fru Ida Jørgensen sagde lidt om problemet med at gennemføre en strukturreform på det sociale område uden at vide, hvordan økonomien bliver. Jeg vil gerne høre, om Det Radikale Venstre allerede nu kan sige, om man mener, vi kan

være sikre på, at lovgivningen lever op til de sædvanlige krav om lov kvalitet, når vi ikke ved, hvilken økonomi de forskellige kommuner får. Selv om man flytter pengene fra amterne til kommunerne, når man flytter de sociale udgifter under et, ved vi ikke, hvor mange penge de enkelte kommuner har til at tage sig af bl.a. de sociale opgaver, og mener Det Radikale Venstre, at det er muligt at stemme for et lovforslag, hvis man ikke ved, hvordan kommunernes økonomi kommer til at se ud?

(Kort bemærkning).

Ida Jørgensen (RV):

Vi forlod jo netop forhandlingerne, fordi vi ikke kunne få nogen økonomiske beregninger. Dengang var argumentet, at man ikke var færdig med at se på, hvor opgaverne skulle ligge, men det ved man nu, så det er da muligt, at der under nye forhandlinger kan komme nogle beregninger frem, der kan berolige os noget.

Men der er én ting, der gør, at vi er meget skeptiske over for det. Der står, at der skal laves en udligningsreform, efter at kommunalreformen er gennemført. Vi kan godt forstå argumentet med, at man først skal se på, hvor opgaverne skal ligge, men når det er fastlagt, burde man jo tage hensyn til økonomien, og det er vi altså voldsomt optaget af.

Mit svar til fru Line Barfod er, at jeg ikke tror, vi får regeringen med på det. Det kan jo være, vi bliver overraskede, men jeg tror, det bliver meget svært for os at komme igennem med så mange ændringsforslag, at vi kan ende med at stemme for. Men vi går til udvalgsarbejdet med stor energi.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det er altid rart at høre, når der er nogle, der lægger stor energi i et stykke arbejde.

Jeg vil gerne spørge til noget andet af det, fru Ida Jørgensen var inde på i sit ordførerindlæg, nemlig det problem, at retssikkerheden i sociale sager er langt dårligere end i f.eks. straffesager. Det er noget, jeg har været meget optaget af, og derfor vil jeg gerne høre, om De Radikale overvejer at støtte de forslag, Enhedslisten tidligere har fremsat om omvendt bevisbyrde i sociale sager. Hvis en afgørelse går ud på, at en borger bliver frataget nogle ydelser eller nægtet nogle ydelser, bør det offentlige bære bevisbyrden for, at de har ret, i stedet for at det er borgeren, der skal dokumentere over for hele det offent-

lige apparat, at den pågældende har ret, og hvis De Radikale vil støtte det, er det i hvert fald noget, vi vil overveje at fremsætte igen meget hurtigt.

(Kort bemærkning).

Ida Jørgensen (RV):

Nu har jeg jo ikke været medlem af Folketinget så længe, så jeg kender desværre ikke forslaget. Men jeg har dog været medlem så længe, at jeg har forsøgt at udtale mig om nogle forslag, som jeg ikke har læst i detaljer, og det har jeg fortrudt nogle gange. Derfor vil jeg meget nødtigt udtale mig om nogle forslag, som jeg ikke har haft tid til at læse grundigt igennem og overveje.

Første næstformand (Svend Auken):

Vi siger tak til ordføreren og går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er faktisk fru Line Barfod.

Line Barfod (EL):

Jeg vil også gerne som adskillige andre ordførere takke SF for at rejse forespørgslen.

Jeg synes, et af de største samfundsproblemer i dag er, at der er en så stor mangel på retssikkerhed på det sociale område. Nogle af dem, der har allerstørst brug for hjælp og støtte fra samfundet, har ikke det samme krav på retssikkerhed, som man f.eks. har, hvis man går over for rødt lys, og det synes jeg er et problem, især fordi der er så mange, der kommer i klemme i systemet.

Kl. 13.10

Der er utrolig mange ting, som vi burde tage fat om, og der ligger virkelig en kæmpe opgave foran os med at lave en ordentlig socialreform, der kan sikre, at vi tager ordentlig hånd om folk, der har brug for hjælp. Men i stedet har regeringen og Dansk Folkeparti altså besluttet, at nu skal hele det danske samfund laves grundlæggende om. Man laver en total velfærdsreform, hvor man ændrer samfundet uden at spørge vælgerne, uden at lave et grundigt forarbejde og uden at fortælle os, hvad de økonomiske konsekvenser af forslagene bliver.

Derfor er vi meget bekymrede for, hvad der kommer til at ske, både med hensyn til kassetænkning og til, om det overhovedet vil være muligt for en lang række borgere at få den hjælp, de skal have. Regeringen og Dansk Folkeparti lægger jo op til, at der samtidig skal ske en omfattende privatisering og markedsføring af hele socialområdet, og det betyder altså, at en

lang række felter inden for det sociale område skal reguleres ud fra hensynet til at tjene de flest mulige penge i stedet for ud fra hensynet til, hvordan borgernes interesser varetages bedst muligt, og det er vi dybt bekymrede over.

Vi synes, man i stedet for at bruge alle de mange kræfter, der nu bliver brugt på denne velfærdsreform, burde forberede en ordentlig reform, der virkelig kunne tage fat i kassetænkningen, og samtidig se på, hvordan man kan hjælpe de enkelte mennesker bedst muligt, så de ikke risikerer at blive ofre for kassetænkning.

Venstres ordfører, hr. Hans Andersen, talte om problemerne for de borgere, der i dag er nødt til at gå fra den ene myndighed til den anden. Jeg er fuldstændig enig i, at det er et problem, men det vil jo også være her efter regeringens strukturreform. Der vil måske nok kun være én indgang, men når man er kommet ind ad den dør, vil der jo være en uendelighed af døre, og man vil stadig blive sendt fra den ene til den anden. Det bliver det samme, hvis man har brug for et institutionsophold. Man kan blive sendt frem og tilbage mellem en lang række forskellige institutioner, ligesom vi ser i dag, og vi er dybt bekymrede over, at det kan blive meget værre, når det fremover alene bliver pengene, der skal afgøre, hvad der kommer til at ske.

Vi synes i høj grad, der er brug for at stoppe hele strukturreformen og socialreformen. Der er også brug for at udvide statsministerens løfte om ikke at skære i efterlønnen som led i en velfærdsreform til et løfte om ikke at lave en så kolossal omlægning af hele velfærdssamfundet, som man lægger op til her, uden at det først har været grundigt debatteret.

Vi støtter meget varmt, at der skal nedsættes en retssikkerhedskommission, for på en lang række andre områder er der jo kommissioner, som ser på retssikkerheden. De små virksomheders, landbrugets og mange andres retssikkerhed har man taget hånd om og lovgivet om, og det synes vi er et stort fremskridt. Men hele socialområdet mangler, og det er på tide, at vi får nedsat en retssikkerhedskommission til at se på, hvordan vi sikrer retssikkerheden for dem, der har allermost behov for det. Hvordan sikrer vi retssikkerheden for de hjemløse, for de enlige mødre og for alle de mange andre, der ikke har ressourcerne til at antage en advokat og en revisor og klage hele vejen igennem systemet? Hvordan får de en ordentlig retssikkerhed? Indtil nu er der ikke nogen, der er kommet med noget bud på det.

Vi synes, det ville være rigtig godt at få en retssikkerhedskommission, som kunne se på de menneskers forhold. Men desværre har det nok lange udsigter, fordi det flertal, der sidder i øjeblikket, hellere vil se på, hvordan man kan give flest muligt penge til sine venner, og hvordan de rige firmaer kan komme til at tjene endnu mere, også på socialområdet, og som i øvrigt håber, at det ikke går alt for slemt med dem, der risikerer at komme i klemme. Vi er meget nervøse for, hvordan det kommer til at gå.

Tove Videbæk (KD):

Jeg er utrolig glad for, at vi får denne forespørgselsdebat i dag, for der er virkelig behov for den.

Kl. 13.15

Jeg tror, vi alle sammen som socialordførere får mange henvendelser fra mennesker, der på en eller anden måde er kommet i klemme i systemet, og vi behøver faktisk ikke at gå længere end til medierne i dag. En overskrift i Berlingske Tidende går på, at mange patienter ikke får genoptræning, selv om Folketinget faktisk i 2001 pålagde amterne at udarbejde genoptræningsplaner og tilbyde gratis genoptræning efter et hospitalsophold. Det ansvar lever amterne ikke op til, siger både Gigtforeningen, Ældre Sagen og Danske Fysioterapeuter, der har fulgt området tæt de seneste år, og Gigtforeningen siger derudover, at et stort antal ortopædkirurgiske afdelinger slet ikke laver planer for genoptræning.

Når kommunalreformen træder i kraft, vil kommunerne få ansvaret for genoptræning. Jeg kan godt frygte, at når amterne, som dog har en vis størrelse, ikke har kunnet eller villet overholde loven på området, og ansvaret overgår til kommunerne, bliver det ikke bedre, og derfor kan jeg godt føle mig foranlediget til på det kraftigste at opfordre socialministeren til at præcisere ansvaret, pligterne vedrørende genoptræning og hvilke krav der stilles til genoptræning og eventuelle udskrivningsplaner efter ældre menneskers sygehusophold, meget klart.

Derudover bør man blive meget bedre til at bruge sanktionsmulighederne over for de kommuner, der ikke lever op til lovens krav. Der er ikke blevet talt så meget om det i dag, men jeg synes faktisk, det også må være en del af debatten om overholdelse af sociallovgivningen, så vi kan sikre, at borgerne får det, de lovmæssigt har krav på og ret til.

For nogen tid siden stillede jeg spørgsmål til socialministeren vedrørende sanktionsmuligheder over for kommuner eller andre offentlige

myndigheder, der ikke lever op til lovgivningen, og jeg fik at vide, at tilsynet faktisk allerede har mulighed for at annullere eller suspendere en ulovlig beslutning. Det har også mulighed for at pålægge enkelte medlemmer af en kommunalbestyrelse tvangsbøder, og det har også adgang til at anlægge erstatnings sag mod et eller flere kommunalbestyrelsesmedlemmer eller indgå aftaler om erstatningsretlig bod. Der findes altså sanktionsmuligheder, men de bliver simpelt hen først brugt, når en sag kommer op på niveau med Brixtoftesagen i Farum. Hvis det er nogle kæmpestore byggesager eller sådan noget, kommer de i brug, men det sker ikke i de hverdags-sager, hvor borgere kommer i klemme på grund af, at offentlige myndigheder ikke overholder sociallovgivningen.

Der er mange, mange andre eksempler end det ene, jeg nævnte før, og for blot at nævne nogle: Kommunal aflastning af familier med handicappede børn skæres totalt væk fra en kommunes budget for det kommende år, selv om det er fuldstændig ulovligt; en borger måtte igennem hele retssystemet for endelig efter års tovtrekkeri at få den hjælp, han tidligere var blevet tildelt og havde brug for; der er striber af sager på lægekonsulentområdet, og derfor har vi også besluttet i Socialudvalget, at vi vil holde et ekspertmøde om det, så vi kan få afdækket, hvor stort problemet egentlig er, og hvad vi kan gøre ved det.

Der er også masser af sager om anbringelse af børn, hvor kommunerne ikke hører børnene, ikke engang de større børn, og ikke laver handleplaner, som de skal ifølge loven. Resultatet er ofte, at børn fjernes eller flyttes som flyttekasser mellem institutioner og plejefamilier og deres egne familier helt uden hensyntagen til, hvad der er bedst for børnene, og hvad børnene selv ønsker.

Der er kommuner, der over én bank skærer ned i ydelserne til handicappede; der er kommuner, som beslutter, at de ikke vil hjælpe ældre borgere med indkøb af dagligvarer hos købmanden og betale for udbringning, og der er kommuner, der ikke udfører de uanmeldte tilsyn, som de har pligt til.

Der kunne nævnes stribevis af andre sager, og jeg kunne sagtens nævne navne på byer og borgere, hvis det var det, det kom an på. Men opgaven i dag må jo være, at vi sikrer, at forholdene bliver bedre fremover, så borgerne kan være sikre på, at det, som loven giver dem ret til at få, og som er beskrevet i loven, kan de også forvente at

få, når de får behov for det, uden at skulle føre retssager imod kommunerne for at få det.

Samtidig mener jeg, at det offentlige skal blive meget bedre til at anvende de sanktionsmuligheder, som findes. Ellers er jeg bange for, at de nye kommuner ikke bliver bedre end de gamle kommuner og amterne til at overholde sociallovgivningen og give borgerne den service og den hjælp, de har ret til og har krav på.

Vi kan simpelt hen ikke være andet bekendt end at forbedre forholdene, og Kristendemokraterne kan tilslutte sig forslaget til vedtagelse fra en række partier uden for regeringen.

Kl. 13.20

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Der blev under debatten rejst en række spørgsmål, som jeg skal besvare her og nu.

Hr. Villy Søvndal var inde på, at socialministeren er forholdsvis blid, sådan tror jeg udtrykket var, over for kommunerne. Men hvis man lyttede godt efter, hvad jeg sagde i min tale, synes jeg faktisk, jeg var ret markant med hensyn til forskellige indsats over for kommunerne, og jeg understregede ganske klart, at kommunerne skal overholde den lovgivning, der er vedtaget i Folketinget.

Faktisk har jeg netop i dag sendt et brev til samtlige kommuner for at gøre opmærksom på en mindre undersøgelse, som Ankestyrelsen har foretaget på hjemmehjælpsområdet. Undersøgelsen viser, at det nok kniber med nogle af formaliteterne, f.eks. at afgørelserne skal meddeles skriftligt og altid skal begrundes. Derfor har jeg taget initiativ til at gøre kommunerne opmærksom på, at der tilsyneladende er et problem med at overholde lovgivningen på dette område, og i min besvarelse af forespørgslen gjorde jeg rede for en række initiativer, jeg har taget, når jeg er blevet opmærksom på, at der er kommuner, der måske ikke helt har overholdt lovgivningens bestemmelser.

Så vil jeg gerne kvittere for den anerkendelse af kommunalreformen, jeg hørte fra hr. Villy Søvndals side. Den gik på, at den faglige bæredygtighed nok var en af forklaringerne på, at der kunne være problemer i kommunerne, og det er jo lige præcis det, vi gør noget ved, fordi der nu kommer en række større kommuner. Det giver væsentlig bedre mulighed for faglig bæredygtighed og et fagligt godt miljø til at håndtere opgaverne.

Det var på ingen måde en forglemmelse, at jeg ikke talte om den økonomiske bæredygtig-

hed, men det giver sig mig mulighed for netop at fremhæve, at der årligt bliver indgået aftaler mellem regeringen og kommunerne om fastlæggelse af de økonomiske rammer. Kommunalreformen vil blive fulgt op af en diskussion om en udligningsreform. Der vil være de samme midler til rådighed, som der er i dag, det bliver der ikke ændret på, og der bliver også indført en refusionsordning, som jeg tror hr. Villy Søvnald selv gjorde opmærksom på.

Når det drejer sig om økonomien, bliver der altså tale om, at der vil være de samme økonomiske ressourcer til rådighed som hidtil. Men derudover kommer hele den økonomiske diskussion, som forudsætter, at man både ved, hvad det er for nogle opgaver, kommunerne skal tage sig af, og hvordan kommunernes struktur er. Det er helt naturligt, at diskussionen om bl.a. udligningsreformen ikke har kunnet foregå forud for kommunalreformen, men har måttet vente, til man kender resultatet af den.

Så blev jeg kritiseret for ikke at tale om eksempelvis lægekonsulenter. Jeg skal henvise til, at formanden for Socialudvalget gjorde opmærksom på, at der kommer en såkaldt ekspert-høring, hvor vi netop får mulighed for at vende de forskellige problemer, der er bragt frem i de diskussioner, der har været om lægekonsulenter.

Så skal jeg over for flere gøre opmærksom på, at der bestemt skal være mindst samme adgang til rådgivning og oplysning i de specialiserede sager, som der er i dag. Faktisk tror jeg helt bestemt, at der bliver en bedre rådgivning end den, vi kender i dag, for med etableringen af VISO, altså den organisation, der skal tage sig af viden- og specialrådgivning, får vi nu et nationalt organ, som vi ikke har i dag.

I dag er der en opdeling af området, og derfor kan den viden og den rådgivning, der er adgang til, være forskellig fra amt til amt. Nu sikrer vi, at alle – uanset hvor de måtte befinde sig i landet – får adgang til den samme viden og den samme rådgivning, fordi den bliver etableret i én organisation. Det giver både kommunerne, sagsbehandlerne og borgerne muligheden for at være helt ajour med den udvikling, der måtte ske på de forskellige handicapområder. Det betragter jeg som et markant fremskridt i forhold til situationen i dag, og jeg hørte da også den socialdemokratiske ordfører sige, at det måske er godt nok, at vi får denne VISO.

Det er rigtigt, at VISO ikke kan stå for udredning, men det skal VISO heller ikke. VISO's opgave er at indsamle den viden og erfaring og

give den meget specialiserede rådgivning, der måtte være brug for. Selvfølgelig er en myndighedsopgave, og i og med at det er kommunen, der som myndighed skal varetage den, er det selvfølgelig også kommunen, der skal sørge for udredningen. Men alt andet lige vil både den berørte borger og især den pågældende sagsbehandler have meget mere viden som grundlag for at træffe afgørelse i forbindelse med udredningen.

Kl. 13.25

Et par af ordførerne rejste en diskussion om demokratiet i de kommunale servicecentre; sådan tror jeg det blev udtrykt fra hr. Villy Søvnalds side, og fru Lotte Bundsgaard var også inde på det. Jeg går ud fra, at ordførerne refererer til indenrigsministerens lovforslag om servicecentre, hvor der lægges op til, at oplysninger vil kunne videregives fra servicecentre til socialforvaltningen for at gøre sagsbehandlingen nemmere. Forslaget er faktisk en undtagelse til § 29 i forvaltningsloven, hvorefter der kræves samtykke ved udveksling af oplysninger mellem forvaltningerne, men ideen med det er, at arbejdet bliver smidiggjort, og at der bliver et bedre samarbejde mellem servicecenteret og forvaltningen. Den enkelte borger vil selvfølgelig som altid have adgang til informationerne vedrørende den pågældendes egen sag. Der er adgang til indsigt i oplysningerne, det gælder også for servicecentre, så nu håber jeg, eventuelle misforståelser er opklaret.

Så skal jeg sige til fru Ida Jørgensen, at det er, som om fru Ida Jørgensen helt har glemt, at der også er ankemuligheder. Det er jo ikke sådan, at vi med kommunalreformen ændrer de ankemuligheder, som findes i dag, overhovedet ikke. Når kommunen har truffet en afgørelse i en sag, har borgeren mulighed for at henvende sig til de sociale nævn, og det var der faktisk 31.127 borgere som gjorde i 2003. Der er yderligere mulighed for, at Ankestyrelsen kan komme ind i sagen, så hele ankesystemet er intakt, og det skal det selvfølgelig også være.

Derudover har vi på bl.a. anbringelsesområdet givet både nævnene og Ankestyrelsen yderligere beføjelser til at følge op på, om kommunerne overholder lovgivningen, og det skal selvfølgelig også være sådan. Jeg synes, det netop er vigtigt for borgeres retssikkerhed, at de har ankemulighederne, og jeg siger det for lige at understrege det, for det virkede simpelt hen, som om fru Ida Jørgensen helt havde glemt det.

I øvrigt er der som sagt sat en række initiativer i gang med henblik på at styrke retssikkerheden. Jeg mener, at der ikke kun skal tages fat på et enkelt område, men at det netop er alle de mange forskellige indsatser, der samlet set betyder en markant forbedring af borgernes retssikkerhed.

Ud over kommunalreformen sker der det, som jeg også var inde på, at vi får udviklet metoderne, får en mere forståelig lovgivning, bliver bedre til at bruge praksisundersøgelserne og tager digitalisering i brug i langt højere grad. Regeringen har absolut fokus på borgernes retssikkerhed, og det vil vi også have fremover.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Ministeren sagde, at der ville være de samme midler til rådighed. Jeg vil gerne høre, om ministeren kan bekræfte, at der er tale om de samlede midler, når vi ser kommunerne under et, men at vi intet har kunnet få oplyst om, hvordan det vil se ud i de enkelte kommuner. Det svar, vi hidtil har fået fra regeringen, er, at det får vi først at vide næste vinter, altså når alle lovforslagene er vedtaget.

Kan ministeren også bekræfte, at der i dag er meget stor forskel på, hvor mange sociale udgifter kommunerne har, og at en række kommuner har meget store økonomiske problemer, fordi de har en meget stor andel af sociale udgifter? De bliver i et vist omfang udlignet i dag, men ifølge forlydender rundtomkring om, hvad regeringen planlægger med sin udligningsreform, vil man fremover ikke tage et lige så stort hensyn til de sociale udgifter, og det betyder, at vi kan risikere, at nogle kommuner vil få endnu større problemer, end de har i dag, med at tage sig af de sociale sager. Hvordan mener ministeren at vi seriøst skal kunne behandle hele dette kæmpeforslag til socialreform uden at kende økonomien i kommunerne?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg var inde på, at de samlede økonomiske ressourcer på området fortsat vil være til stede. Det er de økonomiske ressourcer, der i dag bliver brugt i kommuner og amter, og det er jo meningen, at de penge skal blive på området og bruges til at løse de selv samme opgaver som i dag, men der ligger efter min mening en række forbedringer i, at vi nu får kun én myndighed på området.

Det er rigtigt, at kommunalreformen vil blive fulgt op af en udligningsreform, men det er jo afgørende for, hvordan en sådan reform skal se ud, at man kender både de opgaver, kommunerne skal tage sig af, og kommunernes sammensætning. Jeg kan bekræfte, at arbejdet bliver fulgt op efter kommunalreformen, men jeg må medgive, at jeg ikke umiddelbart har den egentlige tidsplan for forløbet og for, hvornår det måtte være afsluttet.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg kan oplyse ministeren om, at det, vi har fået oplyst fra statsministeren, er, at udligningsreformen først kommer i næste folketingsår, det vil sige, efter at alle lovforslagene er vedtaget.

Derfor vil jeg gerne høre, om ministeren seriøst mener, at Folketinget skal beslutte, at en række sager på det sociale område, der i dag varetages af amterne, skal lægges ud til kommunerne, og om ministeren vil garantere, at det ikke kommer til at betyde, at nogle borgere får ringere service. Vi aner ikke, hvad ministeren lige har bekræftet, om kommunerne overhovedet har penge til at løfte opgaverne, fordi vi ikke ved, hvor mange penge den enkelte kommune vil få fremover. Der kan blive utrolig stor forskel på, hvor mange penge de fattige kommuner på Lolland og eksempelvis Gentofte får til rådighed, så selv om kommunerne under et har penge nok, hjælper det jo ikke de borgere på Lolland, der har sociale problemer.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg mener, det er afgørende for at kunne tage stilling til en udligningsreform, at man kender de opgaver, kommunerne skal tage sig af, og at man kender kommunernes sammensætning. Det er simpelt hen en forudsætning, og så skal jeg i øvrigt sige til fru Line Barfod, at sigtet med kommunalreformen er en bedre service over for borgerne.

(Kort bemærkning).

Ida Jørgensen (RV):

Jeg vil gerne høre, om socialministeren virkelig ikke mener, at vi med de lovforslag, som bliver lagt frem, kan tage stilling til, hvilke opgaver kommunerne får. Det er selvfølgelig et polemisk spørgsmål, men vi er vel så tæt på en reform – der er jo flertal for den – at man sagtens kunne

bruge dem som udgangspunkt for nogle økonomiske beregninger, så mit spørgsmål er: Vil ministeren være villig til at prøve at lave nogle beregninger på grundlag af lovforslagene, som de kommer til at foreligge?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Da jeg svarede på spørgsmålet, som gik på, at vi skulle kende udligningsreformen, før vi tog stilling til kommunalreformen, understregede jeg, at det jo er en forudsætning for udligningsreformen, at vi ved, hvilke opgaver kommunerne skal tage sig af, og også kender sammensætningen af kommunerne. Nu ligger der en plan for drøftelser om udligningsreformen og dermed klarhed over de økonomiske konsekvenser, og tingene må nødvendigvis komme i den rækkefølge.

(Kort bemærkning).

Ida Jørgensen (RV):

Jamen vi finder jo ud af her i løbet af foråret, hvordan kommunerne skal sammenlægges, der bliver fremlagt nogle lovforslag, hvor der står, hvilke opgaver kommunerne skal have, og vi kan begynde at se flertallet for dem, så på det tidspunkt må det vel være relevant at lave nogle kørsler af, hvordan økonomien ser ud. Vil ministeren i givet fald være villig til det?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Ja, det vil jeg naturligvis, for det er egentlig forudsætningen for, at man kan drøfte, hvordan udligningsreformen skal sættes sammen. Vi er nødt til at lave nogle økonomiske beregninger af konsekvenserne af de enkelte lovforslag, det indgår helt naturligt i arbejdet med at finde ud af, hvordan udligningsreformen skal være.

Første næstformand (Svend Auken):

Vi siger tak til ministeren, og så er det ordføreren for forespørgerne, hr. Villy Søvnald.

Villy Søvnald (SF):

Tak for en, synes jeg, både god og meget nyttig debat om socialområdet status.

Jeg synes, det undervejs i debatten lykkedes at etablere en forståelse. Stort set alle sociale ordførere erkender, at vi under den nuværende regering, som støttes af Dansk Folkeparti, oplever en stadig stigende strøm af sager fra mennesker, der kommer i klemme i det sociale system, og

det er altså meget langt fra det glansbillede, som spindoktorerne i regeringen og Dansk Folkeparti forsøger at tegne af en virkelighed, hvor det socialt set bevæger sig fremad. Virkeligheden er den stik modsatte. Virkeligheden er, at et stigende antal mennesker i nogle af de mest tætstående sociale sager, vi har, oplever, at deres virkelighed og deres dagligdag ikke længere hænger sammen.

Der er nogle, der har troen på, at alt kan klares den dag, hvor strukturreformen træder i kraft. Men så har man jo skudt debatten frem til 2007, og det vil sige, at for alle dem, der synes, at det er her og nu, problemerne trænger sig på, er der i hvert fald ikke noget håb at finde de næste par år. Derfor tror jeg, det er en fantastisk fejl-vurdering.

Kl. 13.35

Jeg vil godt medgive, at strukturreformen løser nogle problemer, men den skaber også nye problemer. Den skaber bl.a. de problemer, at kommunerne fremover skal stå med hele finansieringen af de dyre sociale sager. Jeg synes bare, man skal overveje, hvilket tryk, hvilket pres det skaber på den sagsbehandler, der skal behandle anbringelsen af en multihandicappet voksen eller et autistisk barn til en årlig pris af omkring 800.000 kr. Der har det indtil nu været sådan, at man delte udgiften mellem amt og kommune. Fremover bliver det sådan, at den enkelte kommune skal betale udgiften 100 pct. Jeg tør godt gætte på, hvilket kolossalt pres Dansk Folkeparti og regeringspartierne dermed lægger på de tungeste sociale sager, vi overhovedet har.

Så synes jeg, at flere af ordførerne, både den radikale ordfører og den socialdemokratiske ordfører, gjorde ret i at pege på, at der jo ingen penge er til den her strukturreform. Regeringen forudsætter, at den gennemføres inden for eksisterende kendte økonomiske rammer. Hvad betyder det? Det betyder, at selve prisen for at gennemføre det her, som jeg vil gætte på bliver f.eks. 20 mia. kr., skal findes ud af den daglige drift i den enkelte kommune. Hvad betyder det? Det betyder, at forudsætningen for at finde de penge er, at man beskærer andre områder. De store driftsområder i kommunerne er ældreområdet, børneområdet, og så er det folkeskoleområdet, og det bliver helt givet med, der kommer til at betale for regeringens strukturreform, medmindre regeringen er villig til også at komme med finansieringen af den.

Fru Pia Kristensens indlæg gik også på, at Dansk Folkeparti får et stigende antal henvend-

delser. Så må jeg sige, at jeg er ude af stand til at forstå, at når man får et stigende antal henvendelser om mennesker, der har sociale problemer – i øvrigt i en periode, hvor Dansk Folkeparti er med til at udforme politikken, men lad det så ligge – at man så ikke uden videre stemmer for det forslag til vedtagelse, der er fremsat af de fem partier i opposition. Det går nemlig på, at vi skal have nedsat en retssikkerhedskommission for at sikre, at de mennesker, som også Dansk Folkeparti får henvendelser fra, kan få den ret, de har ifølge lovgivningen. Jeg forstår ikke, at man ikke udnytter den mulighed, at vi skal i gang med hele lovgivningen, til at få sikret den retssikkerhed, som også Dansk Folkeparti erkender ikke eksisterer, ellers fik man vel ikke de mange henvendelser.

Så vil jeg sige til fru Charlotte Dyremose, som jeg syntes havde et interessant forslag – man skal jo altid rose Konservative, når der er mulighed for det, det er ikke så tit – om, at det skal overvejes, om den kommune, der tvinger en sag igennem, som påfører en borger i kommunen en udgift, en manglende indtægt eller et savn, skal pålægges at betale sagen. Det synes jeg er et interessant forslag. Det er som sagt tidligere fremsat i Folketinget. Det synes jeg vi omgående skal forhandle, og vi skal helst nå det, inden folketingsvalget bliver udskrevet, for ellers kan det virke, som om det bare er noget, politikerne siger. Så jeg synes, at vi meget hurtigt, måske allerede her i weekenden, skal gå i gang med at forhandle det lovforslag.

Tak til støtten fra Det Radikale Venstre, som jeg syntes gjorde ret i at pege på retssikkerheden som det helt afgørende i de her sociale sager og også pege på, at der er en række mennesker, der ikke udnytter den retssikkerhed, de har.

Også tak til Enhedslisten for det samme synspunkt og tak til fru Tove Videbæk for støtten.

Så bare til slut en enkelt bemærkning til socialministeren: Socialministeren mente, at hun var markant og samtidig blid. Jeg kender godt den der fra »En rejselysten flåde« med »en fast og venlig hånd«, men jeg tror, det bliver opfattet sådan, at den tale, socialministeren holdt, fordi den var langt mindre skarp, end vi tidligere har oplevet, betød, at kommunerne kan slippe af; de vil ikke blive mødt af en socialminister med meget hævet stemme, når vi står med de her sager. Det synes jeg er ærgerligt.

Første næstformand (Svend Auken):

Vi beder lige ordføreren om at blive stående. Inden ministeren får ordet, har fru Pia Kristensen bedt om en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Jeg vil godt sige, at enten har jeg udtrykt mig meget utydeligt, eller også hører hr. Villy Søvnald meget dårligt. Jeg talte ikke om, at der var et stigende antal klager fra borgerne over sociale sager. Jeg sagde, at der var det samme antal, som har været der lige siden sidste folketingsvalg og også før sidste folketingsvalg. Så det sociale system og retssikkerheden for vores borgere har været ude af drift i mange, mange år, kan jeg sige til hr. Villy Søvnald. Det er ikke noget, der er kommet til efter sidste valg.

Kl. 13.40

Hr. Villy Søvnald har tidligere udtalt sig meget dårligt om grundtakstfinansieringsmodellen. Hvorfor synes hr. Villy Søvnald lige pludselig, at den simpelt hen er noget af det bedste, der findes, når amterne, staten og kommunerne kludrer så vældigt i det på det sociale område? Hvordan kan det være, at hr. Villy Søvnald pludselig har ændret holdning?

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Jeg beklager, hvis jeg kom til at fejlfortolke Dansk Folkepartis ordfører i retning af, at Dansk Folkeparti modtager et stigende antal klagesager. Det synes jeg i øvrigt er underligt at man ikke gør, for det gør vi andre jo. Men det må vel i så fald skyldes, at folk anser det for nytteløst at klage til et parti, for hvem magten er blevet vigtigere end de sociale sager.

Det synes jeg er ærgerligt, og jeg synes i virkeligheden, at det burde vække til eftertanke i Dansk Folkeparti, hvis det ikke er tilfældet, for vi andre får et voldsomt stigende antal sager fra mennesker, der kommer i klemme.

Så spurgte fru Pia Kristensen, om jeg var blevet meget forelsket i grundtakstmodellen. Svaret er nej. Svaret er, at SF vel var hovedmodstander, da den blev gennemført i sin tid. Men i forhold til helt at fjerne en amtslig medfinansiering, til det, man bevæger sig ud i med de dyre sociale sager, nemlig at gå fra asken til ilden, er det dog trods alt bedre, at der er lidt medfinansiering fra amterne, end at kommunerne efter overgangsperioden skal stå med den fulde finansiering på helt op til 800.000 kr.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Igen må jeg sige, at enten er det mig, der udtrykker mig forkert, eller også er det hr. Villy Søvndal, der hører dårligt. Jeg prøver at sige det for tredje gang i dag.

Vi modtager mange, mange sager hver uge. Det har ikke været et stigende antal sager, men det har været det samme antal igennem de sidste 3 år, og der har været lige så mange sager før den tid. Så vi får henvendelser.

Netop fordi vi får så mange henvendelser fra borgere, som ikke kan få de ydelser, som de har krav på ifølge serviceloven, ønsker vi selvfølgelig at få ændret på hele systemet.

Mener hr. Villy Søvndal, at fordi man nedsætter en retssikkerhedskommission, vil det være de vises sten, så vil alt bare blive godt, så vil alle sagsbehandlingerne pludselig blive afviklet vældig hurtigt, og alle borgerne vil få deres ret? Mener hr. Villy Søvndal virkelig, at det er det eneste, der skal til?

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Nej, jeg mener, der er flere ting, men jeg mener, at den klarhed i loven, som en retssikkerhedskommission kunne medvirke til, ville være helt afgørende frem for det, Dansk Folkeparti medvirker til, nemlig at svække retssikkerheden, som vi har været inde på det under de korte bemærkninger. Jeg tænker på der, hvor folk ikke længere kan få deres sager udrettet, medmindre Dansk Folkeparti ændrer det. Det er da en svækkelse af retssikkerheden.

Men jeg er enig i, at det ikke kun er retssikkerheden. Retssikkerheden er et led, for at folk kan få deres sociale ret. Den anden hovedbetingelse for, at det kan lade sig gøre, er, at kommunerne har en økonomi, der gør, at de ikke tænker så meget i besparelser.

Det er så den anden af Dansk Folkepartis hovedsynder, at man sammen med Venstre og Det Konservative Folkeparti har strammet så meget op om den kommunale økonomi, at i alle de sager, hvor der kan udøves skøn, bliver skønnene udøvet langt, langt strammere til ugunst for dem, der skulle have en førtidspension, til ugunst for dem, der skulle have forlænget deres sygedagpengesager. Det har Dansk Folkeparti et direkte ansvar for.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

SF var imod grundtaksmodellen. Nu er SF imod, at kommunerne hundrede procent skal finansiere udgifterne på det sociale område. Dermed fik fru Pia Kristensen med sit spørgsmål nemlig på ganske god vis illustreret den manglende sammenhæng i SF's argumentation på det her område.

Det er jo helt naturligt, at når vi flytter kompetencen over til kommunerne, siger, at der er én myndighed, så er det også den pågældende myndighed, der har det økonomiske ansvar, for de ting skal følges ad. Der vil være de samme penge til rådighed som i det nuværende system, og der er så naturligvis behov for at følge op med udligningsreformen. Det, jeg også kan understrege, er jo, at der med lovforslagene også kommer refusionsordninger for de meget dyre sager.

Det, der egentlig var afgørende for, at jeg nu gik på talerstolen, var for at sige, at det egentlig har været en meget nyttig debat, vi har haft her i dag, for der er jo blevet flyttet på synspunkterne. Det har jo vist sig, at SF nu er åben over for, at der faktisk kommer forbedringer med kommunalreformen, og jeg vil gerne citere hr. Villy Søvndal, som netop før sagde, at det godt kunne være, at strukturreformen løste nogle problemer.

Det betragter jeg som en meget klar indrømmelse fra SF, som dog må anerkende, at vi faktisk tager fat på en række problemstillinger. På den vis har debatten i dag været nyttig.

Kl. 13.45

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Jeg tror, ministeren helt glemte at skrive den næste sætning, som er den vigtige i den her sammenhæng: »men den skaber også nye«.

Jeg vil godt have ministeren til at forholde sig meget kontant til følgende spørgsmål: Når nu man overtager det fulde ansvar for finansiering af de dyre sager, helt op til 800.000 kr. for den multihandicappede, der skal anbringes på en institution, eller for det autistiske barn, der skal anbringes på en institution, hvilken betydning tror ministeren så det vil få, når den kommunale afgørelse skal træffes, at sagen er blevet dobbelt så dyr? Tror ministeren, at det vil betyde, at der bliver ydet hjælp i flere af den slags sager? Tror ministeren, at det betyder, at der bliver ydet hjælp i færre af den slags sager? Eller tror ministeren, at det vil betyde det samme antal?

Hvis ministeren siger, at hun tror, det vil betyde flere, så vil jeg i mit næste spørgsmål antaste ministerens evne til logisk tænkning.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg skal sige til hr. Villy Søvnald, at formålet med kommunalreformen er at yde en bedre service over for borgerne, og det tror jeg vil ske på det sociale område, fordi de samme økonomiske ressourcer jo vil være til rådighed.

Vi får én myndighed, der har ansvaret for at træffe den rigtige beslutning i forhold til det behov, den pågældende borger har. Kommunerne bliver gennem det, at de bliver større, også mere fagligt bæredygtige og vil bedre kunne magte opgaven. Vi får VISO, en videns- og specialrådgivningsinstitution på nationalt niveau, som sikrer, at alle i hele landet, alle borgere, sagsbehandlere og kommuner, får adgang til den samme viden og samme specialrådgivning. Det er et markant fremskridt i forhold til i dag.

Så er der alle de yderligere initiativer til metodeudvikling, til klarere lovgivning, til praksisundersøgelser, alt det, vi har været inde på i debatten.

Ja, jeg tror på, at der bliver en bedre service for borgerne.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Jeg taler ikke om, hvad der er ministerens formål. Jeg taler om, hvad der bliver virkningen. Det er helt sikkert, det er hundrede procent sikkert, må jeg sige til socialministeren, at når man fordobler prisen i sociale sager for dem, der skal betale, så lægger man et pres, vi aldrig har set før, på den handicappede voksne, der skal på institution, og på det autistiske barn, der skal på en institution.

Så kan ministeren tro, hun kan mene, hun kan håbe, det er fuldstændig lige meget. Virkningen af så voldsomt et økonomisk pres i de her sager bliver, at tilbuddene til de allermost udsatte sociale grupper, vi har, vil blive forringede. Den situation, de, der skal betale tilbuddene, skal foretage, vil betyde, at vi får discounttilbud etableret på det her område, og det får vi så at se efter 2007. Nu er det sagt!

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg har tillid til, at kommunerne netop kan forvalte deres ansvar og deres yderligere kompe-

tence på det område, for kommunerne får jo også de ekstra økonomiske ressourcer til rådighed, der skal til i de sager, i og med at de økonomiske ressourcer jo følger med myndighedsansvaret.

Derudover får kommunerne med alle de andre initiativer, bl.a. VISO, et bedre grundlag at træffe beslutning ud fra. Så jeg har tillid til, at de træffer de rigtige afgørelser, også i de forholdsvis dyre sager.

Jeg fristes jo netop til at sige til hr. Villy Søvnald, at det jo ikke bare er noget, jeg tror; når jeg som Venstrepolitiker siger noget, så bliver det jo også til noget.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg vil meget gerne vide, på hvilket grundlag ministeren mener, at det bliver til noget. Hvis nu de penge, der i dag bruges i Storstrøms Amt til nogle af de børn, som hr. Villy Søvnald taler om der skal anbringes, ender, efter at regeringen har lavet sin udligningsreform næste år, i Gentofte Kommune, hvordan skal de børn nede fra Lolland, hvis kommuner ikke har fået de penge, så regne med, at deres kommuner har råd til fortsat at give dem den service, som de tidligere fik fra både amt og kommune?

Hvordan kan ministeren være sikker på, at det så bliver til noget, at de får den service, når ministeren ikke kan fortælle, om pengene ender på Lolland eller i Gentofte?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Når vi nu kender de opgaver, kommunerne skal tage sig af, og vi kender kommunernes størrelse, så tager vi udgangspunkt i det i forbindelse med at finde ud af, hvordan udligningsreformen skal være, og den vil naturligvis tage højde for, hvilke opgaver og hvilke økonomiske belastninger der er hvor, akkurat som man plejer at gøre, når man diskuterer, hvordan udligningssystemet skal være.

Kl. 13.50

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Hvis ministeren nu kan stå og sige, at de vil tage højde for alt det i udligningsreformen, hvorfor kan vi så ikke få det oplyst? Hvorfor kan man så ikke allerede nu give os det forslag til udligningsreform og de beregninger af de økonomiske konsekvenser ude i den enkelte kommune,

så vi kan gå ud og sige til de forældre, der har børn nede på Lolland: I kan regne med, at de penge fortsat vil være i jeres kommune og ikke ender i Gentofte Kommune, og at I kan få den samme service?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Det må nødvendigvis blive en gentagelse af spørgsmål-svar-runden, der går på, at det er en forudsætning, at vi kender til, hvilke opgaver det præcis er, kommunerne skal løse, og hvordan kommunerne ser ud. Før kan vi af gode grunde ikke gå i gang med udligningsreformen. Det er også derfor, som jeg har bebudet, og som fru Line Barfod udmærket ved, vi nu går i gang med drøftelser om, hvordan udligningsreformen skal være.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 26 af Hans Andersen (V), Pia Kristensen (DF) og Charlotte Dyremose (KF) (*se side 3415*) vedtoges med 54 stemmer (V, DF og KF) mod 45 (S, SF, RV, EL og KD).

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 27 af Villy Søvnald (SF), Lotte Bundsgaard (S), Ida Jørgensen (RV) og Line Barfod (EL) (*se side 3414*).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Første behandling af lovforslag nr. L 134: Forslag til lov om ændring af lov om social pension og andre love. (Ophør af udbetaling af social pension og andre ydelser ved uddragelse af strafforfølgning eller straffuldbyrdelse).

Af socialministeren (Eva Kjer Hansen).
(Fremsat 8/12 2004).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Karsten Nonbo (V):

Det lovforslag, vi skal behandle nu, er et rigtig, rigtig godt lovforslag. Jeg vil da benytte anledningen, for man skal jo altid rose dem, der roses bør, til at rose Socialdemokraterne, og jeg håber ikke, at det er sådan, at det bringer dem i nogen form for nød eller i en pinlig situation, at jeg står og roser dem, fordi de fremsatte et lovforslag sidste folketingsår, der delvis gik ud på det her. Der var nogle ting, der skulle rettes ind, og det lovede både socialministeren og justitsministeren også at man ville se på, og det har de hermed gjort.

Nu kommer der dette flotte lovforslag fra socialministeren, for alle kan jo være enige i, og det er den almindelige danske borger også, at det er ganske forargeligt, at man fra de offentlige myndigheders side farer ud og eftersøger folk, fordi de enten er undvejet fra en anstalt eller undlader at møde op, når de er efterlyst, altså undlader at deltage i den almindelige juridiske behandling af deres sag. Derfor synes jeg, det er meget flot, at man nu siger, at man så må lukke for hanerne, sådan at de ikke modtager ydelser. Man kan ikke med den ene hånd eftersøge folk og med den anden hånd supporte, at de kan blive væk.

Jeg kan ikke lade være med at erindre min spæde ungdom som politiker. Da havde vi en aktuel sag i en kommune, hvor jeg var socialudvalgsformand, hvor vi netop havde sådan en, der var efterlyst og havde været det i over et halvt år, og hvor det kom mig for øre, at vedkommende gik rundt i min egen kommune og fik udbetalt kontanthjælp. Det var noget af et paradoks. Heldigvis blev sagen rejst på det tidspunkt her i Folketinget, og bl.a. min gode kollega hr. Svend Erik Hovmand spurgte daværende justitsminister Erling Olsen, om det kunne være rigtigt. Erling Olsen kom da også frem til den konklusion, at det selvfølgelig ikke kunne være rigtigt. Alle var enige om det, og Erling Olsen brugte også det fornuftige ræsonnement, at man for at stå til rådighed for arbejdsmarkedet skulle møde frem. Man skulle være til rådighed, og det kunne man jo ikke være som efterlyst, og dermed kunne man lukke disse sager.

Noget, vi ikke fik lukket dengang, var de sager, hvor man modtager førtidspension osv., hvor man altså ikke skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet på baggrund af den ydelse, man netop får. Det hul lukker denne sag.